VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 26 AUGUSTUS 2021

Onderwerp: Vaststellen ontwerpomgevingsvisie Haarlemmermeer (2021.0001265)

Voorzitter: dhr. P.J. de Baat

De leden: dhr. R. Ahmed Khatab, dhr. M.L. Beusenberg, dhr. T.M. Blom, dhr. H.G.J. Heimerikx, mw. G.D.W. van 't Hull-Bettink, dhr. W.G. Jansen, dhr. W.J.J.M. Klijn, mw. K. Kliphuis, mw. G. Knikker, mw. J. Koolmoes, dhr. E.J. van der Peet, mw. B.C. van Straten-van Diepenbeek, dhr. K. Sulmann, dhr. E. Vermeulen

Griffier: dhr. P. van Heesewijk

Portefeuillehouders: dhr. J.N.J. Nobel, mw. M.L. Sedee-Schuitemaker, mw. M. Steffens-van de Water

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Goedenavond, welkom allemaal bij de debatsessie Vaststellen ontwerpomgevingsvisie Haarlemmermeer, een lijvig stuk. We behandelen die vanavond en de stemming is op 2 september a.s. We gaan eerst, dat is het advies van de werkgroep, de eerste twee dagen met elkaar behandelen. Het verzoek dat u gisteravond op de mail hebt gekregen, is om het in de eerste termijn wat kort te houden om daarna nog met elkaar in debat te kunnen gaan. Het eerste deel is 45 minuten en het is de bedoeling dat we voor het tweede deel, laag 3 dat wat meer inhoudelijk is, 75 minuten hanteren. We zullen een beetje improviseren en het is toegestaan dat ook andere woordvoerders een rol hebben als ze dat zelf willen. We gaan het zien, ik denk dat het wel te overzien is. Ik weet niet of alleen iedereen die hier in de zaal zit woordvoerder kan zijn, achter in de zaal telt nu niet denk ik. De HAP heeft een aantal exact woordvoerders wordt mij verteld. Betekent dit dat die achterin zitten? Oké, dat betekent dat ik daar straks wel rekening mee moet houden. Dan start ik nu de eerste termijn. Ik zie al allemaal handjes, ik ga maar op volgorde. Het enige voordeel van Zoom was dat je kon zien wie er ingedrukt had. Mijnheer Van der Peet was het eerst, daarna mevrouw Van 't Hull, dan mijnheer Khatab en dan ga ik wel even verder op het rijtje, mijnheer Klijn, ik kom bij u allemaal. Mijnheer Van der Peet, gaat uw gang.

De heer VAN DER PEET: Dank u wel voorzitter. De behandeling van de conceptomgevingsvisie is een belangrijke mijlpaal binnen de invoering van de Omgevingswet. Als voorzitter van de raadswerkgroep Omgevingswet heb ik de ontwikkeling van de omgevingsvisie van dichtbij meegemaakt. Vanuit een kaderdocument is via de participatietafels gekomen tot een uitgewerkte gebiedskaart per deelgebied en vervolgens van de 70%-versie via een concept naar een definitief stuk. Bij dezen de complimenten voor de wijze waarop ambtelijk en bestuurlijk invulling aan deze opgave is gegeven en voor de manier waarop de werkgroep hierbij betrokken is. Het CDA ziet een groot verschil tussen de 70%-versie en de conceptversie, de scherpe inbreng van raadsleden heeft geleid tot een aantal goede aanpassingen, in combinatie met de verbeterde vormgeving heeft dit de leesbaarheid goed gedaan. Uiteraard blijft het veel tekst, maar de 188 pagina's van de Structuurvisie Haarlemmermeer 2030 worden toch nog niet gehaald, terwijl wel veel meer onderwerpen aan de orde komen. We hebben ook een stip op de horizon; Haarlemmermeer 2040 met ongeveer 200.000 inwoners.
Onze zienswijze. Het visiegedeelte van de omgevingsvisie spreekt ons over het algemeen zeer aan. Natuurlijk herkennen we veel bestaand beleid, maar we zien ook nogmaals bevestigd dat het denken

over ruimte in de Haarlemmermeer aan het veranderen is. Van tijden van ongelimiteerde groei is nu het besef dat de ruimte schaars wordt en het is goed om af te wegen waar we welke ontwikkelingen toestaan om de kwaliteit van de leefomgeving voor onze inwoners op niveau te houden. Zoals we bij het CDA zeggen, behoudt het karakteristieke polderlandschap en voorkom dat alle landbouwgrond wordt volgebouwd. Ga uit van meervoudig ruimtegebruik en verdicht waar het kan, maar vooral niet waar het niet kan. De termen 'ruimte voor dorpse rust', 'stadsleven', 'verdichten met kwaliteit' en 'schaalsprong in ontmoeten' sluiten naadloos aan op onze visie op Haarlemmermeer 2040. Het streven naar koesteren, versterken en uitbouwen van de unieke positie van ons landschap vinden we dan weer wat slap geformuleerd. Het CDA vindt ruimte voor voedsel en vergezichten een voorwaarde voor een beleefbaar landschap, zoals dat genoemd wordt, in 2040. We vinden het goed dat we inzetten op meer economische diversiteit, we moeten minder afhankelijk worden van Schiphol en toerisme en dus inzetten op meer gemengde werklocaties. De bijpassende term 'mixen waar het matcht' kan wat ons betreft zo op een tegeltje worden geschreven. Wij verwachten dat verloedering en ondermijning ook door het toevoegen van kwaliteit aan bedrijventerreinen door bijvoorbeeld meer groen aan te leggen kan worden tegengegaan. Wij vinden de oostflankambities figuurlijk nog altijd zeer hoog, door alle beperkingen die ons door het rijk en de provincie worden opgelegd, moeten we daar echt realistisch blijven. Het is positief dat er niet alleen aandacht is voor fysieke netwerken maar ook voor sociale en virtuele netwerken. Daarbij wordt niet alleen boven de grond, maar ook onder de grond gekeken, het beheer van onze ruimte onder de grond wordt steeds belangrijker. Ten aanzien van de gebieden zijn herkenbare opgaven geformuleerd die belangrijke aandachtspunten voor bestaande en nieuwe ontwikkelingen vormen. We zijn zeer tevreden dat ook hier duidelijke en krachtige taal wordt gebruikt en ik noem een voorbeeld: de uitbreiding van de haven van Amsterdam is uitgesloten. Zo hard heb ik het nog niet gelezen in de stukken. Toch zien we dat er her en der nog wel wat herijking nodig is, zeker wat betreft PARK21, daar lezen we de oude plannen nog terug, maar we gaan ervan uit dat alle besluiten die de raad het komende halfjaar nog neemt netjes in de definitieve versie worden verwerkt. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van 't Hull, gaat uw gang.

Mevrouw VAN 'T HULL: Ja dank u wel voorzitter. Wij keken vol verwachting uit naar de omgevingsvisie nadat we zeer kritisch waren over de 70%-visie want die was te omvangrijk, er stonden te veel regels in en er was geen duidelijkheid voor initiatiefnemers en inwoners. Het is dan ook buitengewoon teleurstellend om te zien dat er kennelijk niet naar de grootste partij van Haarlemmermeer is geluisterd. We zien een prachtig uitziend boekwerk met heldere doorkliks naar regels, nog meer regels en uitvoering. Ons probleem met deze visie zit dan ook niet in het uiterlijk. Daarvoor moeten we terug naar het doel van de nieuwe Omgevingswet en de bijbehorende omgevingsvisie, het moet allemaal minder bureaucratisch worden, er moet helderder zijn wat er kan en het moet eenvoudiger te regelen zijn. Ik zie nu een grote verzameling van huidig beleid plus nog wat extra regels en ik zie geen toekomstvisie en ruimte voor inwoners of ondernemers om nieuwe initiatieven te ontwikkelen. Immers, dichtregelen betekent het beperken van mogelijkheden en maakt meebewegen in de toekomstig ingewikkelder, zeker als je bedenkt dat we in het coalitieakkoord het volgende hebben gezet en ik citeer: "Het college geeft ruimte aan nieuwe initiatieven en maakt lokaal maatwerk mogelijk. Ook kiest het voor een meer globale beschrijving met randvoorwaarden per ontwikkelingsgebied. Zo ontstaat ruimte voor nieuwe initiatieven vanuit een 'ja, het kan'-houding". Dat komt uit het coalitieakkoord. Ik zou dan ook aan het college willen vragen, want dat is me echt niet duidelijk, hoe het met deze visie in de hand gemakkelijker moet worden om initiatieven van inwoners en ontwikkelaars in Haarlemmermeer voor elkaar te krijgen. Blijkbaar zijn we daar niet de enige in want we kregen op 25 augustus jl. mails van de dorpsraad Badhoevedorp met dezelfde strekking. Het nieuwe beleid lijkt een hang naar het verleden te hebben want wanneer ik door mijn oogharen lees, wordt de Haarlemmermeerder beschreven als een inwoner uit een verzameling kleine agrarische kernen met ook een stad tussen de

weilanden. Dat is niet hoe de VVD als inwoner, de grootste partij en vertegenwoordiging in de raad graag naar het Haarlemmermeer van de toekomst kijkt, een Haarlemmermeer waar je goed kunt wonen, werken en recreëren en die de ruimte en mogelijkheid biedt om naar de horizon te turen en dromend naar de vliegtuigen van en naar bestemmingen over de hele wereld te kijken. Dat is het mooie van Haarlemmermeer, we zijn sterk in onszelf vernieuwen met de Haarlemmermeerse ondernemerszin, weliswaar kleine kernen met de voeten in de klei, maar intussen van groot belang voor Nederland, Europa en de wereld. We missen een visie op hoofdlijnen, een kapstok waaraan we onderliggend beleid kunnen ophangen. Wat voor Haarlemmermeer willen we over twintig jaar zijn en ja daarbij hoort onderliggend beleid, maar hoort dit in een omgevingsvisie? Wanneer we in de toekomst beleid willen aanpassen, tornen we namelijk direct aan de omgevingsvisie aangezien deze al zo gedetailleerd beschreven is en dit zou betekenen dat we er erg moeilijk vanaf komen als we dit vaststellen. Wat vinden mijn collega's daarvan? Daarover willen we het in de tweede termijn graag hebben. Hoe kunnen we het in de tweede termijn hebben over thema's wanneer de hoofdlijn nog niet duidelijk is? We weten niet welk onderliggend beleid precies afwijkt en waar we 'ja' tegen zeggen. Het kan toch niet zo zijn dat in de omgevingsvisie meer beleid staat dan al eerder is vastgesteld? In bijlage 3 bij de omgevingsvisie staat bij een opsomming van al het beleid dat is gebruikt: "Als onderdelen uit die beleidsdocumenten strijdig zijn met hoofdlijnen van beleid uit de omgevingsvisie, zijn deze niet meer van toepassing". Dan lijkt het helaas de waarheid dat daarin dus meer beleid staat, maar het is niet overzichtelijk welk beleid dan niet meer van toepassing zou zijn.

De VOORZITTER: Ik ga u even onderbreken, u krijgt een interruptie van de heer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Ja mevrouw Van 't Hull, ik neem aan dat u ervan op de hoogte bent dat er straks via de digitale systemen een realtime omgevingsplan komt dat altijd actueel is. Daarin staan de regels en alle bepalingen en eenmaal per drie tot vier jaar wordt de omgevingsvisie daarop herijkt, maar dat is een heel proces dat gewoon in de Omgevingswet voorzien is. We zitten niet vier jaar aan deze regels vast als wij hier vandaag iets vaststellen en we straks de omgevingsplannen hebben, in de omgevingsplannen staan de echte detailregels. Kennelijk hebt u dat even gemist.

De VOORZITTER: Mag ik u vragen de interruptie de volgende keer kort te houden? Dan ga ik nu terug naar mevrouw Van 't Hull met het verzoek om af te ronden want u bent bijna door uw spreektijd heen.

Mevrouw VAN 'T HULL: Ja een omgevingsplan, maar er staan al zo veel details in de visie dat daar niet zo veel werk meer aan zou hoeven te worden besteed en het erg moeilijk wordt dat aan te passen. Nog één dingetje naar aanleiding van het hoofdstuk Monitoring. Daarin staat dat de raad wordt geïnformeerd en dat er wordt gemeten, maar de vraag is ten opzichte van wat. Er staan veel details in de visie, maar de ambities zijn juist niet concreet en dan kom je bij de concrete en centrale vraag van de VVD: hoe moet deze omgevingsvisie het gemakkelijker maken en de ruimte geven aan inwoners en ontwikkelaars om initiatieven te ontplooien?

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kom ik bij de heer Khatab, EEN Haarlemmermeer. Gaat uw gang.

De heer KHATAB: Ja dank u wel voorzitter. Haarlemmermeer wil een aantrekkelijke gemeente zijn voor iedereen die hier woont, werkt en verblijft. Nieuwe ontwikkelingen vragen om zorgvuldig om te gaan met de ruimte in onze gemeente, we willen de omgeving waarin we wonen en werken en het landschap goed en mooi houden. Daarom moeten we keuzes maken en daar gaat de omgevingsvisie een beetje over. De behoefte aan meer woningen, meer wegen, meer bedrijvigheid en meer groen maakt allemaal aanspraak op onze ruimte en daar maken we ons ook zorgen over.
Laag 1. Ja, wonen waar stad en dorp samenkomen, maar kijk ook uit naar nieuwe wooninitiatieven,

met name een blik op eigen inwoners eerst, maar niet alles wat groen is weghalen voor ruimte en wij zien kleiner wonen als een oplossing. Ja, ontspannen in het buitengebied, maar toch lezen we dat in het noordelijke gebied binnen het groene carré een energielandschap kan ontstaan, doe dit nou niet in Zwanenburg of Badhoevedorp. We hebben nu gelukkig nog redelijk veel agrarische en groene gebieden in onze gemeente die we niet mogen omzetten naar andere bestemmingen. Ja, economisch sterk en divers, juist onze lokale economie met specialistische winkels in onze dorpen zijn van belang. Laten we een krachtige basis blijven behouden voor het mkb en zelfstandigen en ja, slim en stevig verbonden met onze netwerken, maar houdt Haarlemmermeer zelfstandig en onafhankelijk. Minder bemoeienissen van Amsterdam omdat we zien dat de invloed van Amsterdam toch in Haarlemmermeer aanwezig is. Als we kijken naar de Laag 2-gebieden, willen wij toch benadrukken dat het nodig is om te zoeken naar nieuwe vormen van agrarisch gebruik en die te ontwikkelen, bijvoorbeeld verticaal groen en verticale akkerbouw. Bovendien willen we zorgvuldig omgaan met woningbouw, maar de laatste grote bouwlocaties zijn al gepland, hoe verder? Wij zien oplossingen in klein wonen en daarom benadrukken we nogmaals dat nieuwe en alternatieve woningbouw mogelijk is.

De VOORZITTER: Wilt u afronden?

De heer KHATAB: Tot zover.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Ja dank u voorzitter. Ik heb gewoon een verduidelijkende vraag aan de heer Khatab. Wat bedoelt u met 'kleiner wonen'?

De heer KHATAB: Je ziet de trend dat mensen kleiner willen wonen en wij zien verschillende woonvormen waarmee het gemakkelijk is om mensen een plek in de gemeente te geven, dat minder investeringen nodig zijn en je toch je ruimte goed kunt gebruiken. Dat bedoelen we hiermee.

De VOORZITTER: Het gaat wel van uw tijd af hè.

De heer BEUSENBERG: Ja, dat geeft niet.

De VOORZITTER: Gaat uw gang.

De heer BEUSENBERG: Maar mijnheer Khatab, geldt dat dan ook voor gezinnen met drie of vier kinderen, moeten zij ook verplicht kleiner gaan wonen? Anders begrijp ik het niet.

De heer KHATAB: Nee, goede vraag. Je ziet dat de kleiner wonentrend echt gaande is bij starters studenten en jongeren, dat is een hele grote groep, maar ook de oudere groep, de senioren, vooral zestigplussers, die van groot naar klein willen gaan. Daarop willen we de nadruk leggen, dat is de grootste groep die zoekt naar woningen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar de volgende spreker toe en dat is de heer Klijn van de PvdA. Gaat uw gang.

De heer KLIJN: Dank u wel voorzitter. Allereerst Laag 1, het verhaal. In het verhaal wordt gesteld dat het stadscentrum van Hoofddorp en het Pionier-Bolsterrein in Nieuw-Vennep aantrekkelijke centra voor jongeren moeten worden. Dit geeft echter een verkeerd beeld van de werkelijkheid die aan het ontstaan is, de prijzen die daar voor appartementen worden gevraagd, zijn helemaal niet op te brengen voor starters op de woningmarkt. Hoofddorp verstedelijkt in rap tempo en in het digipanel wordt

terecht de vraag gesteld: wat als de ouderen wegtrekken en de huizen te duur voor de jongeren zijn? Daarop wil ik graag een reactie van het college. Dit zegt eigenlijk al genoeg over het verhaal dat wervend is geschreven door iemand die topmakelaar had kunnen zijn, het geschetste beeld is sprookjesachtig. Nog een voorbeeld. Grootschalige ingrepen voor de energietransitie zoals het zonnecarré en eventuele toekomstige nieuwe windopstellingen sluiten aan bij de oorspronkelijk opzet van het landschap in de Haarlemmermeerpolder en de PvdA is voorstander van het plaatsen van zonneakkers en windmolens, maar die sluiten echt niet aan op de oorspronkelijke opzet van onze polders. Kortom, het verhaal mag wat ons betreft wat meer down to earth geschreven worden. Is het inhoudelijk dan een slecht verhaal? Nee, het is over het algemeen een goed en zeer compleet verhaal.

De VOORZITTER: Mijnheer Klijn, u krijgt een interruptie van de heer Van der Peet, CDA.

De heer VAN DER PEET: Mijnheer Klijn, bent u ervan op de hoogte dat in het zonneakkerkwaliteitsplan dat we hier recentelijk hebben behandeld alle lijnen van het zonnecarré precies de polder en alle linten volgen en dat het helemaal in lijn is met de vroegere verkaveling hier?

De VOORZITTER: Mijnheer Klijn, gaat uw gang.

De heer KLIJN: Ja, daar ben ik van op de hoogte, maar zonneakkers of windmolens in lijn brengen met polderwatertjes wil niet zeggen dat het dan goed is ingepast in het oorspronkelijke polderlandschap. Het oorspronkelijke polderlandschap dateert uit de 19e eeuw en toen hadden we dat soort dingen natuurlijk helemaal nog niet. Dus het detoneert wel degelijk en het is noodzakelijk, zo is het maar net, maar het hoort niet bij een polderlandschap.

De VOORZITTER: Ik heb per ongeluk mijnheer Van der Peet aan het woord gelaten, maar hij had geen tijd meer en mevrouw Van 't Hull heeft ook geen tijd meer. U kunt hier eventueel in de tweede termijn nog op terugkomen. Mijnheer Klijn gaat uw gang.

De heer KLIJN: Het is over het algemeen een goed en zeer compleet verhaal, dat geldt voor de hele conceptomgevingsvisie. Ik heb qua visie op het gebied van ruimtelijke ordening niets kunnen bedenken dat niet in dit lijvige stuk is beschreven en ondanks een licht kritische inleiding een groot compliment voor de schrijvers. Dan de gebieden, daarover heb ik twee opmerkingen. Ten eerste gaat dit hoofdstuk in op een aantal bekende gebiedsontwikkelingen. Er wordt in de deelstructuurvisie van Hoofddorp gesteld dat grote sportcomplexen op termijn naar PARK21 kunnen en vanuit juist die visie heeft de PvdA er onlangs voor gepleit om het grote tenniscomplex van Hoofddorp-Centrum naar PARK21 te verhuizen om zo ruimte voor de broodnodige woningbouw te creëren. Hoon vanuit de raad was ons deel en vanuit het college kwam geen enkele steun. Ik hoor graag van collega's en college hoe zij nu aankijken tegen het verhuizen van grote sportcomplexen naar PARK21 want dit staat nu wel in de conceptvisie. Tot slot, enkele zaken worden als vaststaand feit gepresenteerd, zoals de verlegging van de Weg om de Noord en dat de uitbreiding van de Amsterdamse havens is uitgesloten. Dat willen we misschien allemaal wel, maar daarmee is nog niet gezegd dat het werkelijkheid wordt. Het is wel een visie, maar het is maar de vraag of we dat voor elkaar krijgen. Misschien dat dit realiteitsgehalte er ook nog een keer in verwerkt kan worden want we hebben het niet alleen voor het zeggen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kom ik bij D66, mevrouw Knikker.

Mevrouw KNIKKER: Dank u wel voorzitter. Het voelt als een hele tijd geleden dat we begin 2020 met elkaar over de 70%-visie hebben gesproken. Dus het is goed dat we vandaag het gesprek kunnen vervolgen nu er eindelijk een volledige omgevingsvisie ligt waarover we ons kunnen buigen. D66 heeft

bij de 70%-visie een paar overwegingen meegegeven die we graag zouden willen terugzien en daarmee wil ik vandaag eigenlijk beginnen. We hebben het gehad over de lijvigheid en de toegankelijkheid van deze visie voor onze inwoners en ondernemers. Hoe kunnen zij geïnspireerd raken door deze visie om samen met ons Haarlemmermeer nog mooier te maken? We vonden dat daar nog wel een vertaalslag moest worden gemaakt en ook dat het afwegingskader wel wat aangescherpt mocht worden, zodat de keuzes die gemaakt kunnen worden en de gevolgen daarvan ook echt helder in beeld komen. Ten slotte hebben we het gehad over het belang van onze regio en de gemeenten om ons heen en dat dit nog te weinig in de eerste 70% naar voren kwam. Aan de hand van die punten zien wij nu een aantal verbeteringen in het stuk, maar ook nog aandachtspunten. Als we kijken naar de rol van de regio en de wijze waarop Haarlemmermeer naar die grote opgaven kijkt, is daar nu meer van opgenomen en dat is ontzettend belangrijk want samenwerking in de regio is noodzakelijk op bijna alle terreinen. Van mobiliteit en milieu tot woningbouw, het is belangrijk om zicht te hebben op wat de regio ons te bieden heeft, maar natuurlijk ook wat wij als Haarlemmermeer de regio te bieden hebben. Dat zit er nu wel meer in, maar voorzitter het is zeker nog niet helder, kort, bondig, overzichtelijk en toegeschreven, toegespitst. Dan de visie zelf. We hebben al eerder gezegd dat wij ons kunnen vinden in deze vier verhaallijnen en dat de accenten die worden gelegd op het gebied van gezondheid en milieu op onze instemming kunnen rekenen. De uitgebreide participatie in de aanloop naar deze visie geeft een goed beeld van waar onze inwoners en jongeren behoefte aan hebben en het is ook mooi te zien dat bijvoorbeeld uit het jongerenpanel naar voren komt dat gezondheid als een van de belangrijkste thema's voor de komende jaren wordt gezien. Voorzitter, het is nog wel zo dat het aanscherpen van die keuzes een aandachtspunt is want het stuk blijft lijvig en zo uitvoerig dat iedereen er wel iets in kan vinden, maar welke ambities geven we voorrang en is het realistisch wat we hierin allemaal noemen? De doorvertaling naar een omgevingsplan moet straks duidelijkheid bieden en richting geven, we hopen dat dit wordt meegenomen en dat er toch echt wat meer focus komt. Voorzitter, dan nog even het volgende over dit stuk. Dit gaat straks voor zes weken ter inzage en dan mogen onze inwoners en ondernemers erop reageren, maar we vragen ons wel af wat we gaan doen om dit stuk daadwerkelijk zo te presenteren dat er ook echt reacties komen? We lezen bijvoorbeeld dat het elf minuten duurt om de korte versie op de website te lezen en dat vinden wij nog steeds veel. Wij willen echt toe naar een manier waarop we dit korter, bondiger en helderder kunnen weergeven en misschien kan de gemeente bij de gemeente Delft kijken, die de omgevingsvisie vastgesteld heeft. Die heeft een hele mooie infographic met de belangrijkste punten van de omgevingsvisie op één pagina: wat gaat er veranderen en wat zijn de focuspunten. Dat moeten wij nog te veel in het stuk zoeken. Tot zover dit gedeelte.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan mijnheer Jansen die net een slok water neemt, waarschijnlijk om uw tekst goed te kunnen uitspreken. Gaat uw gang.

De heer JANSEN: Dank u wel voorzitter. Wat goed dat u mijn gedachten helemaal kunt lezen, ik hoop niet dat dit te vaak gebeurt. Voorzitter, de visie die nu voorligt is tot stand gekomen met heel veel kennis, kunde en inspanningen van de ambtenaren. Het proces om te komen tot dit onderwerp heeft mijn fractie van dichtbij mogen meemaken en namens mijn fractie wil ik de verantwoordelijke wethouders bedanken en verzoeken de complimenten aan de betrokken ambtenaren over te brengen.
Participatie. Voorafgaand aan deze ontwerpvisie zijn meerdere vormen van participatie gebruikt en mijn fractie is kritisch op de uitvoering van die participatieprocessen. GroenLinks is ervan overtuigd dat het onderwerp Participatie voor de toekomst nog een verdieping rechtvaardigt, meer afgebakende randvoorwaarden, duidelijke communicatie en per participatieonderwerp duidelijk maken wat er gevraagd wordt en wat ermee wordt gedaan. De Lagen 1 en 2. Voorzitter, de fractie van GroenLinks zal de ontwerpomgevingsvisie in dit debat benaderen vanuit de belangrijkste thema's: Gezondheid en Wonen, hierop ligt de focus van GroenLinks. Het kan een keuze zijn om balans te zoeken en mijn fractie leest dan veelal dat economische groei het belangrijkste is en o ja, gezondheid uiteraard ook.

Geen balans, maar meer een prioriteit met een gevolg waarmee ook iets moet gebeuren. Hetzelfde gebeurt met wonen en woningbouw. Het adagium is nu wel duidelijk, maar ook hier geldt dat er een keuze ligt bij de economische groei, het promoten van Schiphol en datacentra met bijna carte blanche lonken naar de laatste schaarse groene open ruimte. Mijn fractie ziet voortdurend dat dit voor het college prioriteit 1 is en ook hier wordt gezegd: balans tussen economie en wonen of woningbouw. Voorzitter, mijn fractie is het een beetje zat om elke keer te horen dat de focus op woningbouw ligt, maar dat in dezelfde zin wordt gesteld dat vliegen wel moet doorgaan. Voorzitter, dat gaat niet samen en GroenLinks heeft hier nu vaak genoeg aandacht voor gevraagd. Wanneer we de gezondheid van onze inwoners willen beschermen en op termijn verbeteren, moeten we maatregelen treffen, ook richting Schiphol. Er zal minder gevlogen moeten worden en innovaties zullen versneld toegepast moeten worden, bijvoorbeeld het elektrisch taxiën, maar wellicht moet ook worden gedacht aan het sluiten van banen, geen banen stoppen, maar landingsbanen. Dit alles om gezondheid, wonen en woningbouw ook daadwerkelijk prioriteit te geven. In Laag 1 wordt veel over vormen van vervoer gesproken en we missen de urgentie van andere middelen van vervoer. De beschikbare ruimte maakt dat we vervoer grootschalig moeten gaan verrichten, denk aan een bus, metro, trein, en minder auto's die vanwege de grootte per definitie weinig mensen vervoeren. Daarnaast is de gezondheid van de inwoners gebaat bij schone vormen van vervoer, zowel in aantal als in vorm. Concreet, we hebben in Haarlemmermeer dringend fijnmazig OV nodig dat onze kernen onderling verbindt en zeker de kernen met Hoofddorp. Daarnaast is een uitbreiding en vergroting van het fietspadennetwerk noodzakelijk vanwege snelle toename van elektrische fietsen. Het digipanel en de jongerenraad maken hier ook opmerkingen over. Bij de paragraaf over de kernen had GroenLinks expliciet willen teruglezen dat er nu een toename van fietsverkeer is en dat dringend fijnmazig OV nodig is.

De VOORZITTER: Wilt u afronden mijnheer Jansen?

De heer JANSEN: Een klein stukje nog. Voorzitter, het zoekgebied Windturbines op pagina 18 ontbreekt op de kaart, deze heeft de raad voor het zomerreces vastgesteld. Dan nog een laatste op de inhoud van Laag 2. Op pagina 18 staan de kleuraanduidingen van zowel de legenda als de tekening, die corresponderen niet en wij vragen daar toch nog een keer aandacht voor. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie kan ik dan het woord geven? Mevrouw Koolmoes, HAP. Gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel voorzitter. Het is een klein feestje voor HAP vandaag want wat in de oplegnotitie staat, 'wonen waar stad en dorp samenkomen, economisch krachtig en divers, ontspannen in ons buitengebied en slim en stevig verbonden met onze netwerken', zou zo een tekst van onze mooie partij HAP kunnen zijn. De naderende nieuwe Omgevingswet heeft ons als gemeente verplicht een omgevingsvisie op te stellen en die opdracht hebben wij niet licht genomen, er is enorm hard aan deze visie gewerkt en dat straalt er ook vanaf. Bijna al onze op- een aanmerkingen zijn meegenomen en niet alleen de op- en aanmerkingen van de raad, er werd gesproken over deze visie met zo veel mogelijk inwoners, van jongeren tot boeren, van bestuursorganen tot mantelzorgers en dat verdient een welgemeend dik compliment. Haarlemmermeer kenmerkt zich als een zeer diverse omgeving, Hoofddorp, pittoresk Spaarndam, weidse vergezichten en polders vol aardappelen. In de 100%-omgevingsvisie zien we nu terug dat meer economische diversificatie gewenst is, het sociaal welzijn wordt beter benoemd en er is een uitgebreid verslag over hoe de participatie is verlopen bijgevoegd. Het is zeer fijn dat wat wij als raadsleden hebben aangedragen bij de 70%-sessie nu ook is terug te vinden in de 100%-versie, onze dank hiervoor. We zijn kritisch over de samenwerking op provinciaal niveau, de zogeheten POVI. Wij als gemeente zijn dit namelijk verplicht, maar andersom is de provincie niet verplicht om met ons samen te werken en daardoor zou enige wrijving kunnen ontstaan, het is al eerder genoemd, in bijvoorbeeld de Houtrakpolder, maar dit terzijde. De quotes van onze jon-

geren zijn in deze visie meegenomen en dat werkt inspirerend, deze jongeren zijn de mensen waar het in deze visie tenslotte om gaat. Voorzitter, wij lezen dat agrariërs een rol hebben als beheerder en hoeder van een beleefbaar agrarisch landschap en HAP verzoekt de raad dan ook dit voor ogen te blijven houden. De agrariërs verdienen ons respect en als wij in de visie stellen dat ze beheerder en hoeder van een leefbaar agrarisch landschap zijn, is het aan ons om hen daarbij niet te veel in de weg te staan. De visie is bedoeld om richting te geven aan zaken die tot 2040 op ons pad komen, zoals de klimaatopgave, de woningbouw en de verdichting. Alle zaken die vers op tafel zullen komen, zullen langs de lat van deze visie gelegd worden. Een nieuwe manier van beleid zal worden gevormd en wat wij vandaag lezen als een zeer groot instrument zal straks een digitaal hulpmiddel voor onze inwoners zijn. Als iemand iets in zijn directe omgeving wil veranderen, kan hij digitaal door een paar klikken zien wat er mogelijk is, waar een vergunning voor nodig is en bij wie die moet worden aangevraagd. Die ontwikkeling moet vooral worden toegejuicht. We lezen dat we meer met onze inwoners zelf gaan samenwerken, maar mijn vraag aan het college blijft wel hoe we straks de niet-digitaalvaardige mensen benaderen, kunnen zij nog steeds naar het omgevingsloket? We blijven hiermee inzetten op het fysiek en sociaal verbonden zijn met elkaar en met omgeving. Voorzitter, nog een kleine aanvulling voor de definitieve versie. Ondanks dat gezondheid veel in de visie wordt genoemd, mist HAP de woorden 'mentale gezondheid', mijn collega's zullen het met me eens zijn dat we dat niet moeten laten liggen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Prima, dank u wel. Wie kan ik dan het woord geven? Mijnheer Vermeulen Forza! Gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Dank u wel voorzitter. Voordat ik begin, mag in mijn toespraak alles worden ingelast wat mevrouw Van 't Hull en mevrouw Knikker al naar voren hebben gebracht. Voorzitter, een goede visie geeft een concreet beeld van de toekomst van de organisatie. Met andere woorden, je geeft een kort en helder antwoord op de vraag: hoe zien wij onszelf in de wereld van morgen? Deze visie is met 176 pagina's niet kort en al helemaal niet helder. Hoe doen andere gemeenten het eigenlijk? De gemeente Eindhoven redt het met 53 pagina's, 43 als we inleiding weglaten, die hebben zich dan ook beperkt tot de spreekwoordelijke stip op de horizon en wat ons betreft, is dat een voorbeeld van hoe het wel moet. Visievorming vereist een delicaat evenwicht tussen wens en realiteit, we hebben niets aan sprookjes, maar we hebben evenmin iets aan ambitieloosheid. Een visie moet de ogen niet sluiten voor bepaalde realiteiten, maar moet evengoed de toekomst durven bijbuigen als voorspellingen ons niet bevallen. Anders gezegd, een visie mag tot de hemel reiken, zolang die in de realiteit geworteld blijft. Dat spel vereist doorlopend maatschappelijk debat want in een open samenleving met debat en vrije verkiezingen zal de realiteit ongeveer in de richting van het meest wenselijke gaan. Wat we vanavond bespreken is geen visie, maar een beleidsstuk dat de gemeenteraad tot 2040 overbodig maakt, nog overbodiger dan de gemeenteraad nu al is, de dood in de pot voor het maatschappelijke debat. In het verleden is al gebleken dat de beleidsstukken van de gemeente Haarlemmermeer die als visie gepresenteerd worden de doodsteek zijn voor initiatieven vanuit de samenleving, visies zijn in beton gegoten. Deze visie die geen visie is, moet wat de fractie van Forza! betreft aan de lijn, 120 pagina's moeten worden geloosd en als dat niet lukt, kan het stuk wat ons betreft zo de papierversnipperaar in. Even kijken hoe ze dat in Eindhoven doen en we hebben gelukkig nog tot 2024 de tijd. Tot zover.

De VOORZITTER: Goed, dank u wel. Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Ik heb toch een vraag aan de heer Vermeulen. Ik heb ook al van verschillende partijen gehoord dat het een erg grote en uitgebreide visie is, maar mijn vraag aan u is de volgende. Vindt u wat beschreven staat niet goed of kunnen er andere dingen bij waarvan u zegt dat ze er eigenlijk in zouden moeten? Daar ben ik toch wel nieuwsgierig naar.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Wat ik van dit stuk vind, is dat er veel te veel in staat, door al die dingen die erin staan, haal je de flexibiliteit uit het stuk. Dat wil zeggen de initiatieven die vanuit onze inwoners komen en die aan deze visie worden getoetst, het maakt het gewoon bijna onmogelijk om met initiatieven te komen. We willen in de visie eigenlijk zien hoe de gemeente Haarlemmermeer er in 2040 uitziet. Onze inwoners kunnen dan kennisnemen van onze visie en daaraan zelf een eigen invulling geven. Nu staat die invulling al in de visie en dan kunnen wij ook naar huis want het staat al vast tot 2040, dus ik hoop dat ik iedere keer word gekozen, dan heb ik weinig werk.

De VOORZITTER: U bent door uw spreektijd heen mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Daarom heb ik het op deze manier gedaan voorzitter want het zal niet lukken om in twee minuten zo'n verhaal houden wat mijn collega's doen.

De VOORZITTER: We hebben met elkaar nog ongeveer, excuus, gaat uw gang.

De heer SULMANN: Dank u wel voorzitter. In deze ontwerpomgevingsvisie Haarlemmermeer lezen we dat de ambitie is om door te groeien naar 200.000 inwoners. Ja, nieuwe woningen en dat is begrijpelijk, veel van onze jongeren kunnen geen huis vinden en ook veel ouderen zijn op zoek, maar dat betekent niet dat we meer inwoners krijgen, we zorgen dan voor doorstroming op de woningmarkt. Uit participatie onder onze inwoners blijkt vooral de wens voor nieuwe woningen en het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving, maar ik lees nergens de wens voor meer inwoners en zeker niet 30% meer inwoners dan we nu hebben. We zijn niet per se tegen nieuwe inwoners, maar meer inwoners zorgt wel voor meer druk op de kwaliteit van de leefomgeving. De omgevingsvisie legt ook de nadruk op de balans tussen meer woningen, mobiliteit, infrastructuur en economie enerzijds en de kwaliteit van de leefomgeving anderzijds. Haarlemmermeer heeft op dit moment in bestaande nieuwbouwwijken al een grote uitdaging wat betreft het groen en PARK21 gaat hierin helpen, maar dat is lang niet genoeg. Er komen ook nog 30.000 woningen en 50.000 inwoners, een metrolijn, zonnepanelen, kantoren, blokkendozen, een waterberging et cetera bij en dan willen onze boeren ook nog het liefst blijven boeren. Zoals gezegd is PARK21 niet genoeg en waar plannen we al het groen dat nodig is voor bestaande en toekomstige nieuwbouwwoningen? Het is positief dat in deze omgevingsvisie weer een nieuw soort bos wordt genoemd, namelijk het dorpsbosje. Elk dorp zou een dorpsbosje van enkele hectares groot moeten krijgen, dat is wat ons betreft prima en noem dat hoe je wilt, geboortebos, Tiny Forest, compensatiebos of dorpsbosje. Groei van bedrijvigheid en inwoners kan alleen als de kwaliteit van de leefomgeving ook groen kleurt en dat is zoals gezegd precies de bedoeling van deze omgevingsvisie, de balans tussen de bebouwde omgeving en de kwaliteit van de leefomgeving. Visie gaat ook over de toekomst. Kortom, kan de wethouder aangeven wanneer Haarlemmermeer in groene balans is en waar al dat groen wordt aangelegd? Tot zover, dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. We hebben nu erg weinig tijd voor een vrij debat, het idee was vijf minuten en dat vind ik zelf wel heel erg kort. We kunnen het zo doen dat we nu beginnen met de termijn over Laag 3 en dat we daarna het debat combineren. Dat lijkt mij verstandiger, bent u dat met mij eens? Ik zie eigenlijk wel veel geknik, dan doen we dat. O, mevrouw Van 't Hull. Qua orde?

Mevrouw VAN 'T HULL: Ja, qua orde. Stelt u nu voor dat we geen beantwoording van het college krijgen?

De VOORZITTER: Dat ben ik eigenlijk helemaal… Ik heb eigenlijk niet zo heel veel vragen gehoord,

maar er zijn wel vragen gesteld. Ja dat lijkt me wel verstandig, laten we dat maar doen, anders wordt het wel heel erg… Dat lijkt me het beste. College. Mevrouw Sedee, gaat uw gang.

Wethouder SEDEE: Voor de mensen die al die prachtige complimenten hebben gegeven, ik ga niet iedereen opnoemen mijnheer Beusenberg, hartelijk bedankt. Zoals mijnheer Jansen zei, geef ik graag de complimenten door aan de ambtenaren, bij dezen. Van het CDA kwam ook een compliment en u hebt net als de HAP regelmatig voor diversificatie van de economie gepleit en dat staat er nu natuurlijk in. We hebben in de coronaperiode gezien hoe kwetsbaar onze economie is en, zoals op 25 augustus jl. al bleek, is onze economie met 18% gekrompen. Gelukkig krabbelt het weer wat op, maar het is van belang dat we verbreden. Mixen waar het matcht, dat is inderdaad een mooie tekst die is gevonden door de mensen die ons proza schrijven en we zijn heel trots op deze mensen. Dan de plannen. U zegt dat de omgevingsvisie actueel moet zijn en dat klopt. Het is natuurlijk ook een soort wisselwerking, de visies die je nog steeds blijft ontwikkelen worden opgenomen in de omgevingsvisie. Bijvoorbeeld PARK21 waar u het over had, daar vond u nog wat oude teksten en het klopt dat het bestemmingsplan van PARK21 moet worden opgenomen in de omgevingsvisie, dat gaat natuurlijk helemaal gebeuren. Dan de VVD. U vond het teleurstellend, dat hebt u de vorige keer ook gezegd, terwijl we toch behoorlijk wat hebben overgenomen van uw suggesties, maar dat was kennelijk niet voldoende en dat is jammer. Ik vraag me af of wel bekend is wat de functie van de omgevingsvisie eigenlijk is. Dat is een richtinggevend beleidsinstrument van de Omgevingswet en daarin moeten de ambities, de centrale opgave, en de strategie benoemd worden vanuit een samenhangend perspectief op het gebied van ruimte, milieu, landschap natuur, water, verkeer en cultureel erfgoed. Dat is nogal wat en dan krijg je natuurlijk redelijk lijvige stukken en dat moet worden geschreven in samenhang aan de hand van het rad met de verhaallijnen erbij.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, u krijgt een interruptie van de heer Vermeulen van Forza!

De heer VERMEULEN: Dank u vriendelijk voorzitter. Er zijn diverse voorbeelden van gemeenten die kans zien om zo'n hele visie samen te ballen in soms dertig tot veertig pagina's. Waarom moet het in onze gemeente in vredesnaam viermaal zo groot zijn?

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, gaat uw gang.

Wethouder SEDEE: Ik denk dat hier een prachtig stuk ligt. We hebben gekozen voor een andere lijn, wij zijn geen Eindhoven, geen Hoorn en geen Leeuwarden, maar we zijn de gemeente Haarlemmermeer en wij doen het op deze manier. U hebt de 70%-versie gezien, vervolgens hebben we die aangepast met de gemaakte opmerkingen. Een, twee of drie fracties vinden dit een te groot stuk, maar de meeste mensen zijn super tevreden. We hebben in het raadsvoorstel ook uitgelegd dat het niet altijd zo kan zijn dat daar waar het moet worden ingekrompen… op een gegeven moment weet je niet waar je moet schrappen. We hadden een mooi verhaal, dat we hebben aangepast tot de 100%-visie en dit is wat er ligt. Dan ga ik door met de andere vraag van de VVD over hoe het zit met initiatiefnemers, ontwikkelaars en burgers, hoe zij moeten vinden wat ze willen vinden. Dat is nou het hele mooie van het systeem van deze omgevingsvisie die natuurlijk in een DSO wordt gezet, dat zei mevrouw Koolmoes van de HAP net ook al, dan kun je gewoon met één klik met je muis kijken wat de visie en de ambitie van de gemeente Haarlemmermeer is als je een ontwikkeling wilt ontplooien om te kijken hoe je daaraan kunt voldoen.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van mevrouw Van 't Hull. Gaat uw gang.

Mevrouw VAN 'T HULL: Dank u wel voorzitter en dank u wel wethouder voor het antwoord. De vraag was niet zozeer hoe je iets moet vinden, maar hoe het gemakkelijker moet worden om initiatieven te

ontplooien, om dingen mogelijk te maken. Als je zaken gemakkelijk kunt vinden, betekent dat in dit geval dat je de regels gemakkelijk kunt vinden, maar dat betekent niet per definitie dat het gemakkelijk wordt om het dan ook te doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee.

Wethouder SEDEE: Ja mevrouw Van 't Hull, dat was nou het aardige, we worden natuurlijk overstroomd met initiatieven. Het is duidelijk dat echte ontwikkelaars en andere mensen die iets willen op het gebied van economie, maar ook op het gebied van woningbouw, de gemeente Haarlemmermeer uitstekend weten te vinden. Dan EEN Haarlemmermeer, die begon over zonnepanelen. Volgens mij is die vraag ook beantwoord door mijnheer Van der Peet die stelde dat we natuurlijk beleid op het gebied van zonnepanelen hebben vastgesteld. U vraagt ook naar het netwerken en u zegt dat we wel zelfstandig moeten blijven. Dat klopt, natuurlijk blijven we zelfstandig, maar het is natuurlijk wel van groot belang, zoals D66 dat ook altijd zegt, dat die netwerken ons juist kunnen versterken. Je kunt beter iets samendoen, als je een grote opgave hebt, heb je Amsterdam, de MRA, de provincie of de Rijksoverheid nodig, dan is het van belang dat je weet hoe sterk je netwerk is en daarin moet je dan ook investeren. Dan het licht kritische begin van de PvdA, ik schrok al een beetje mijnheer Klijn en ik ben blij dat u daarna toch wel met hele vette complimenten kwam, dank u wel daarvoor. U begon natuurlijk over het sportcomplex, moeten we dat misschien toch uitbesteden richting PARK21. Voorlopig zal dat niet zo zijn, u weet dat het bestemmingsplan nog steeds niet definitief is en dat gaat nog wel even duren als je ziet dat de gang naar de Raad van State misschien toch moet worden gemaakt. Daar komen we op terug als we denken dat daar een voordeel is te behalen, maar dat is niet zeker. Het college komt daarop terug, in de tijd en niet vandaag of morgen.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van mijnheer Klijn.

De heer KLIJN: In de visie staat 'grote sportcomplexen een hoofdrol op PARK21'. Wordt dat in de toekomst wel doorgezet?

Wethouder SEDEE: Ik heb niet zo goed gehoord wat u zei?

De VOORZITTER: Wilt u uw vraag herhalen?

De heer KLIJN: Ja hoor. In de visie staat nu dat de grote sportcomplexen uiteindelijk naar PARK21 moeten verhuizen, als beleid dan. Willen we de komende jaren tot 2040 doorzetten dat er een verhuizing naar grote sportcomplexen gaat plaatsvinden?

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, gaat uw gang.

Wethouder SEDEE: Dat kan ik natuurlijk niet met zekerheid zeggen want het ligt er natuurlijk maar net aan hoeveel sportcomplexen daarnaartoe moeten en hoeveel mensen erbij komen die ook gebruik moeten maken van sportcomplexen, maar we hebben in PARK21 natuurlijk wel plek voor sportcomplexen want we weten dat er straks een toenemende vraag is naar hockey-, tennis- en voetbalvelden. We hebben de Houtrakpolder stevig aangezet want daar houden wij wel van. Je kunt maar beter precies zeggen wat je bedoelt dan dat je het een beetje halfzacht doet want daar schiet natuurlijk helemaal niemand iets mee op en ik denk ook dat GroenLinks, en zeker mijnheer Jansen, daar verschrikkelijk blij mee is.

De VOORZITTER: U krijgt weer een interruptie van de heer Klijn. Heel kort alstublieft.

De heer KLIJN: Even een informatieve vraag. In de provinciale omgevingsvisie staat dat de Houtrakpolder gereserveerd blijft voor uitbreiding van de havens, maar hierin staat dat dit niet gaat gebeuren. Ik heb begrepen dat beide omgevingsvisies goed op elkaar moeten aansluiten, hoe ziet u dat in de toekomst?

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee.

Wethouder SEDEE: Daarover verschillen we gewoon van mening. In de omgevingsvisie van Amsterdam staat dat ze de haven proberen te verdichten en daar heb ik ook bij de wethouder naar gevraagd. Ook de haven zegt dat graag te willen en dat zegt men ook in de MRA. Wat dat betreft, hebben we natuurlijk heel veel medestanders. We gaan er natuurlijk wel voor, dat hebben we met elkaar afgesproken.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, wilt u uw termijn vervolgen?

Wethouder SEDEE: Ja, maar ze stellen steeds vragen.

De VOORZITTER: Ja, maar ik ga het even niet meer doen, even geen interruptie want de wethouder heeft niet zo veel tijd.

Wethouder SEDEE: We zullen de Delftse website bekijken. Ik weet even niet meer wie dat zei, o mevrouw Knikker van D66. Dat gaan we zeker bekijken. GroenLinks, gezondheid, wonen en heel veel andere dingen over luchthavenzaken. Dat gaat mijnheer Nobel zeggen, maar ik wil wel even één leuk feitje vertellen en dat is het volgende. Op de website van het RIVM staat duidelijk dat de omgevingsvisie van de gemeente Haarlemmermeer een voorbeeld is als je kijkt naar hoe wij gezondheid hebben geïntegreerd in onze omgevingsvisie.
Ik ben nu bij GroenLinks en ik vraag me af of ik moet doorgaan. Ik dacht, ik wissel even af. Oké, dan ga ik door.
De HAP had natuurlijk ook prachtige complimenten. Samenwerking met de provincie. Ik begrijp heel goed wat u bedoelt, maar wij blijven onze hand naar de provincie uitsteken en dat doet die ook. Zoals u hebt gelezen, vinden we op het gebied van groen en landschap de Westeinderscheg heel erg belangrijk en daar gaan we binnenkort hard mee samenwerken. Wij weten de provincie wel te vinden, zeker op het gebied van groen. Digitaal minder vaardige mensen. We blijven natuurlijk altijd een loket openhouden voor mensen die een ontwikkeling willen hebben en die niet zo vaardig zijn op het gebied van het digitale. Forza! Dan hebben we al een kleine… Geen vraag, maar wel naar Eindhoven, daar hebben we het over gehad. Dan EEN Haarlemmermeer, die heb ik doorgestreept. GEZOND Haarlemmermeer, ook dank u wel voor de complimenten. Waar komt het groen? We vinden het groen natuurlijk hartstikke belangrijk. De balans houden tussen economie en wonen, uiteraard die fysieke pijler is heel erg belangrijk. U krijgt in deze periode natuurlijk de nota Groen en recreatie nog van deze wethouder, die komt naar u toe en dan kunt u in een prachtig staatje zien waar we van plan zijn om al dat groen aan te leggen. Voorzitter, volgens mij heb ik alles wel behandeld.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik geef eerst mevrouw Steffens het woord.

Wethouder STEFFENS: Even een korte aanvulling op een aantal zaken waarover mevrouw Sedee het had, bijvoorbeeld Delft. Daar zijn we al mee bezig en er is een infographic in de maak, dus u wordt op uw wenken bediend. Ook wij vinden het erg belangrijk dat het in dat opzicht ook heel kort en simpel wordt uitgelegd en dat gaat gebeuren. Nog even over de niet-digitaalvaardigen. Aan de ene kant houdt het digitale stelsel daar namelijk zelf rekening mee, daarvoor wordt al een oplossing gevonden met DSO heb ik me laten vertellen, maar naast online kan men in Haarlemmermeer ook gewoon via

een brief of een telefoongesprek een zienswijze indienen. Dat betekent dat we op die manier met die groep rekening houden en u vindt dat ook op pagina 153 van de visie waarin iets staat over inclusiviteit. Als laatste voorzitter, mevrouw Koolmoes vroeg iets over mentale gezondheid en dat dit moet worden toegevoegd. Het is op dit moment opgenomen in het deel Sociaal beleid, aan de rechterkant op pagina 152. Het is namelijk erg belangrijk en ik ben blij dat u zegt dat u het mist want dan hebben we het niet duidelijk genoeg opgeschreven. Dus dan moeten we zorgen dat we daar nog een kleine aanvulling op doen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel, wilt u nog iets toevoegen?

Wethouder NOBEL: Nou voorzitter, ik kan het heel kort houden. Volgens mij was er één vraag over wonen en de luchthaven. De luchthaven ligt er al sinds 1916, wonen, werken en recreëren in deze polder gaat daar al sinds 1916 hand-in-hand mee en ik ga ervan uit dat dit ook nog een slordige 100 jaar zeker op dezelfde voet zal doorgaan. Ik voorzie daar geen probleem. Het was meer een statement dan een vraag en ik denk dat dit het was van mijn kant voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan ga ik naar de tweede termijn en die gaat over Laag 3. Die beschrijft de opgave en de thema's. Als u nog iets kwijt wilt over de eerste termijn, dan zou ik zeggen: doe dat straks in uw inleiding even. Wie? Ik zag mevrouw Van 't Hull en zij gaat als eerste. Moet ik nu weer een andere volgorde of zal ik dezelfde volgorde aanhouden? Laat ik dezelfde volgorde maar even houden, dat vind ik wel prettig. Dan kom ik zo bij u, eerst mijnheer Van der Peet van het CDA.

De heer VAN DER PEET: Ik denk dat dit inderdaad het gemakkelijkste is voorzitter. Er is in één oogopslag duidelijk dat er een groot verschil is tussen de omgevingsvisie 2040 en de Structuurvisie 2030. Hoewel we in 2012 al behoorlijk ver waren, zien we anno 2021 een volledig integrale visie waarin onderwerpen als welzijn, klimaat, milieukwaliteit en gezondheid aan de orde komen. Deze brede blik is een van de belangrijkste doelstellingen van de invoering van de Omgevingswet. Als alle informatie straks via het digitale stelsel Omgevingswet ook digitaal wordt ontsloten, wordt het helemaal een feest. Inwoners, initiatiefnemers, iedereen die dat wil, kan met een muisklik per perceel zien welke regels daar gelden en hoe de visie op dat gebied is. Dan wil ik direct reageren op de woorden van de VVD in de eerste termijn. Ik hoorde de VVD eigenlijk alleen maar over initiatiefnemers en weinig over onze inwoners. De vraag is dan voor wie we de omgevingsvisie maken, maken we die voor de leefomgeving van de initiatiefnemers die hier misschien niet eens vandaan komen of voor onze inwoners? Het lijkt erop dat de VVD en Forza! verblind zijn door de kwantiteit en daardoor het oog voor de kwaliteit, in dit geval de ruimtelijke kwaliteit, zijn verloren.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet, u krijgt een interruptie. Mevrouw Van 'Hull, gaat uw gang.

Mevrouw VAN 'T HULL: Het leek me toch wel handig om daar even op te reageren. U hoort natuurlijk wat u hoort, maar wij hebben inwoners en initiatiefnemers steeds in één zin genomen en initiatiefnemers kunnen zowel inwoners als ondernemers zijn. Het gaat erom dat er mogelijkheden zijn en natuurlijk is de kwaliteit heel erg belangrijk, maar het wordt wel wat overzichtelijker als de kwantiteit wat minder is en meer op kapstokniveau.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet, gaat uw gang.

De heer VAN DER PEET: Een korte reactie daarop. Kijk ik snap de VVD, die wil minder regels en minder kaders, maar ik denk dat u wel anders piept als er geen regels voor het perceel naast u zijn en daar een woning van 10 meter hoog komt die alle zon in uw tuin wegneemt. Ik denk dat we niet alleen naar initiatiefnemers moeten kijken, maar vooral ook naar inwoners die geen initiatiefnemer zijn.

De VOORZITTER: Voordat ik bij u terugkom, krijgt eerst mijnheer Vermeulen het woord want hij stak zijn hand net wat eerder op en dan komt u. Mijnheer Vermeulen, gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Dank u voorzitter. Onze naam werd genoemd en dan moet je toch iets terugzeggen. Ja, wij vinden iets van de kwantiteit, die is te groot, onoverzichtelijk en onleesbaar. Wat wij voor onze inwoners willen, is een heel gemakkelijk leesbaar stuk waarin ze alleen maar kunnen halen welke kant wij op willen. Niet hoe wij daar willen komen, maar gewoon wat het eindpunt is en hoe de gemeente Haarlemmermeer er in 2040 uitziet. Daarvoor heb je geen 176 pagina's nodig.

De VOORZITTER: Mevrouw Van 't Hull, gaat uw gang.

Mevrouw VAN 'T HULL: Ja, ik wil nog reageren op de woorden van de heer Van der Peet. Hij gaf het voorbeeld van de buren en dat je toch geen woning van 10 meter hoog naast je wilt hebben. Mijn vraag is dan: horen zulke regels in de omgevingsvisie of in onderliggend beleid thuis?

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet, gaat uw gang.

De heer VAN DER PEET: Deze 10 meter is helemaal niet in de omgevingsvisie te vinden, dus ik denk dat we daaraan voorbijgaan. Als ik het woord toch heb, wil ik even reageren op…

De VOORZITTER: U bent nog aan uw termijn bezig, dus als u dat wilt combineren en wilt afronden, dan komen we er wel.

De heer VAN DER PEET: Ja. Het CDA vindt het goed dat gezondheid en milieukwaliteit een prominente plek in de omgevingsvisie hebben, dat is ook noodzakelijk om de kwaliteit van onze omgeving te beschermen. Het is in de Omgevingswet immers de bedoeling dat elk initiatief bijdraagt aan de kwaliteit van de omgeving, een nieuw uitgangspunt dat in het verleden lang niet altijd werd toegepast. De meeste onderdelen die hier betrekking op hebben betreffen ook nieuw beleid en dat bevestigt dit beeld. Waar we in onze eerste termijn spraken van krachtige bewoordingen, zien we die in Laag 3 zeker niet altijd terug. Het biedt niet alleen ruimte voor interpretatie, maar het maakt het ook lastig om te kunnen monitoren of ambities worden gehaald. Ten aanzien van gezondheid wordt bijvoorbeeld gesteld: lucht, bodem en ondergrond, oppervlaktewater en grondwater zijn zo schoon mogelijk. Ja leuk, maar wat is schoon en wat is zo schoon mogelijk? We zorgen dat er zo beperkt mogelijke hinder is van geluid, licht, geur of magneetvelden en dan het beste voorbeeld: het streven naar het blijven van koploper zijn waar het gaat om… Dit hoef ik niet nader toe te lichten. Ambities mogen best wat ruimte bieden, maar we vragen hier toch nadrukkelijk aandacht voor aanscherping in aanloop naar de definitieve versie. Heldere taal, dat ben ik wel met u eens. De ambities ten aanzien van milieukwaliteit, lucht en geluid kunnen op onze instemming rekenen, deze onderwerpen zijn de afgelopen tijd regelmatig in de raad aan de orde geweest. Het intensiveren van de samenwerking tussen de beleidsvelden Gezondheid en Milieu vinden wij verstandig, alleen op deze wijze kan er voldoende gewicht in de schaal worden gelegd als het gaat om de afwegingen ten aanzien van beleid op het gebied van mobiliteit, energie en ruimte. Voorzitter, als het gaat om landschap en groen, omgevingskwaliteit en erfgoed, zien wij wederom ambities die bij de visie van het CDA passen. 'De geschiedenis van Haarlemmermeer is rijk en we moeten ons erfgoed versterken en beleefbaar maken', dat is wederom een mooie tekstuele vondst, 'dit kan door hergebruik en herbestemming te stimuleren'. De landbouw en glastuinbouw komen ook nadrukkelijk aan bod, dat zijn onderwerpen die het CDA natuurlijk aanspreken. We zijn blij te lezen dat het agrarisch landschap onze gemeente tot een aantrekkelijk vestigingsklimaat maakt voor wonen en werken en uniek is in de Randstad. Daarbij geldt wat ons betreft wel: mooie woorden, maar eerst zien en dan geloven. Wat het CDA betreft, zetten we dan ook alles op alles om

dit landschap voor toekomstige generaties te behouden, de agrarische sector gezond te houden en de rol die zij spelen in het beheer van het open landschap te waarderen. Ten aanzien van de andere onderdelen zien wij ambities die wij kennen van het eerder door de raad vastgestelde beleid, zoals de mobiliteitsvisie en de woonvisie. We zien hierin op dit moment geen aanleiding om een zienswijze te geven. Tot slot willen we de complimenten geven voor de nieuw ontwikkelde kaarten, die zijn zeer goed leesbaar en van hoge kwaliteit. Het zou prettig zijn als deze ook ergens los geplaatst worden, zodat we er wat meer in detail naar kunnen kijken. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan komen we bij de VVD, mevrouw Van 't Hull. Gaat uw gang.

Mevrouw VAN 'T HULL: Ja dank u wel. In tegenstelling tot de heer Van der Peet met een zienswijze op de volgende laag zou ik het, zoals al eerder aangekondigd, liever hebben over de kapstok en de hoofdlijnen. Ik hoorde verschillende collega's, onder andere de heer Klijn van de PvdA, al vragen naar bijvoorbeeld het zonnecarré en een discussie daarover. Eigenlijk is dat dezelfde vraag als ik aan de heer Van der Peet heb. Dat zijn natuurlijk best details en je zou het daar toch liever over hebben op het moment dat je het over de zonneakkers hebt en daar hebben we het natuurlijk al over gehad. Ik begrijp die vraag wel, hoe zit het dan hier in die visie? Ik hoorde mevrouw Knikker over het voorbeeld van de gemeente Delft, dat is bijvoorbeeld en ik vroeg me af hoe de PvdA naar dat voorbeeld kijkt, of jullie daar gecharmeerd van zijn, zou dat iets voor hier in Haarlemmermeer zijn?

De VOORZITTER: Mijnheer Klijn, gaat uw gang.

De heer KLIJN: Ja dank u wel voorzitter. Nu moet u me even helpen. Delft, dat ging toch over die infographic? Ja, daar zijn wij voor en die is volgens mij ook al toegezegd.

De VOORZITTER: Mevrouw Van 't Hull.

Mevrouw VAN 'T HULL: Die toezegging heb ik natuurlijk ook gehoord, maar die ging over de infographic. Die is toegezegd, maar ik hoorde in de inbreng ook duidelijk iets over de omvang en de duidelijkheid daarover, meer die richting op.

De heer KLIJN: Wat de PvdA betreft, mag de tekst wat meer down to earth, het mag van ons wat concreter, maar de wethouder heeft de systematiek net al goed uitgelegd: op het moment dat je iets wilt weten over het gebied waar je woont of je iets wilt ontwikkelen, klik je er in de DSO op en dan krijg je precies al het beleid en als de omgevingsvisie straks klaar is ook precies waar alles aan moet voldoen en wat de visie is. Dat is op zich een goede methode natuurlijk. Ik ga er niet van uit dat burgers in staat moeten zijn om dat hele pak papier te lezen, alleen de diehards, maar dat je vooral benieuwd bent naar het gebied waar jij woont of waar je iets wilt doen.

De VOORZITTER: Mijnheer Klijn voor de kijkers thuis, ik denk dat zij niet weten wat DSO is.

De heer KLIJN: Het is digitaal in ieder geval. De complete omgevingsvisie en het omgevingsplan komen voor alle burgers digitaal beschikbaar. Daarin is het mogelijk om een perceel aan te klikken en dan zie je precies wat er op dat perceel aan de hand is, zowel qua plannen als qua visie en voorwaarden om iets te ondernemen.

De VOORZITTER: Uw tweede termijn is nog aan de orde.

Mevrouw VAN 'T HULL: Daarvoor zou ik graag even het woord willen geven aan mevrouw Kliphuis, die gaat aanvullen.

De VOORZITTER: Mevrouw Kliphuis.

Mevrouw KLIPHUIS: Dank u wel voorzitter. Ik denk dat we minder ver van elkaar afzitten dan het hier lijkt. Ik had op 25 augustus jl. een heel mooi initiatief voor 2040 aan mijn keukentafel, ik kreeg een tekening van mijn zoon van een elektrische vliegende auto die in 2040 hier nieuw in Haarlemmermeer zou moeten rijden. Een topplan en ik zat mij te bedenken: maar hoe past dat dan in onze omgevingsvisie en daar kom ik eigenlijk op de kern die de VVD mist. Het gaat er niet om dat ons huidige beleid er goed in staat want er staan inderdaad prachtige samenvattingen van het huidige beleid in, maar wat gebeurt er nu bij het discussiëren over de omgevingsvisie? We gaan discussiëren over het huidige beleid. Ik wil discussiëren over die spreekwoordelijke vliegende auto in 2040 en of we die vinden passen bij de gemeente Haarlemmermeer want dat is waar die visie naartoe moet, dat is de ruimte, de ondernemerszin, de gekkigheid en het kan ook misgaan. Dat is waarover het moet gaan. Ons doel is niet dat we een gemeente van 200.000 inwoners worden, dat is niet onze visie. Ons doel is dat wij de leukste, meest innovatieve, schone gemeente worden waar iedereen op een fantastische manier kan recreëren en wonen. Dat staat juist niet in deze visie, dat is eigenlijk de discussie die wij als VVD op dit moment met deze raad willen voeren en daarom wijzen we ook zo graag naar Delft. Delft doet dat, weliswaar met ook best wel wat pagina's, veel scherper op die visie. Dus minder samenvatting van het beleid waar we allemaal mee hebben ingestemd. Dat is top, maar het stukje er bovenop: waar willen we in 2040 naartoe? Als we iets in het mobiliteitsbeleid gaan veranderen, wil ik niet de discussie gaan voeren of we daarmee ook de omgevingsvisie moeten veranderen, dat is niet de discussie. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Eerst mevrouw Koolmoes, dan mijnheer Beusenberg en dan mijnheer Vermeulen. Gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Ik wilde heel graag even reageren op de woorden van mevrouw Kliphuis en eigenlijk ook op die van mevrouw Van 't Hull. Ik zie die omgevingsvisie toch echt heel anders. Hoe uitgebreider het stuk, hoe uitgebreider het digitale stelsel straks is. Als we het heel kort houden, heb je een digitaal stelsel waarin je kunt klikken tot je een ons weegt maar dan komt er niets naar voren omdat het niet ingevuld is. Ik denk dat er juist doordat het zo uitgebreid is opgeschreven veel meer initiatieven kunnen plaatsvinden want dan krijg je de 'ja, mits' of 'ja, kan', terwijl als het korter en krapper is je altijd 'nee, dat kan niet' krijgt. Zo ziet HAP het.

De VOORZITTER: Ik ga eerst naar mijnheer Beusenberg en daarna naar mijnheer Vermeulen.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Het is jammer dat mevrouw Kliphuis even weg is want ze sprak over vliegende auto's die rijden, maar volgens mij vliegt een vliegende auto en rijdt die niet. Ik wil graag weten hoe dat precies zit.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen Forza! Gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Ik denk dat een auto die kan vliegen ook kan rijden, daar heb ik niet zo'n moeite mee.

De heer BEUSENBERG: Voorzitter, daar wil ik direct even op reageren. U probeert mij nu een beetje belachelijk te maken, maar dat is het niet want óf auto's rijden of ze vliegen. Er zijn natuurlijk nu ook al auto's die, net zoals BMW, kunnen vliegen. Ik vraag me dan af hoe ze dat hier in Haarlemmermeer ziet.

De VOORZITTER: Even via de voorzitter praten. Mijnheer Vermeulen gaat beginnen met zijn termijn.

De heer VERMEULEN: Ik ging ervan uit dat dit beeldspraak was om een innovatie duidelijk te maken en zo heb ik het ook opgevat. Als ik er dan op dezelfde manier op inhaak en teruggrijp naar het stuk zelf… In het stuk staat bijvoorbeeld dat wij in 2040 in deze gemeente zelfvoorzienend zijn in onze energiebehoefte. Wat ons betreft, is het daarmee klaar, dat is de visie. De visie is dat we in 2040 zelfvoorzienend in onze energiebehoefte zijn. Daarna gaan we dat invullen, ik hoef niet te lezen hoe we dat gaan invullen en of we misschien nog een tijdje hout moeten verbranden. We zijn zelfvoorzienend en we moeten dat in deze gemeente binnen de wettelijke kaders doen. Als we de hele visie, dat is namelijk een visie en heel veel mensen, mevrouw Koolmoes gaf er blijk van dat ze geen idee heeft van wat een visie inhoudt... Een visie is een eindpunt, dat is waar we met zijn allen naartoe willen. Niet alleen deze raad en dat is niet de gemeente, maar het is samen met onze inwoners en de bedrijven en als de bedrijven weten dat wij graag zelfvoorzienend in onze energiebehoefte willen zijn, kunnen ze met initiatieven komen. Zo moet je een visie zien.

De VOORZITTER: Even voor de orde, we zijn met de termijn van de VVD bezig. Ik geef eerst mevrouw Knikker nog het woord, daarna mevrouw Van 't Hull en dan kom ik bij de vragen die daarna zijn gekomen. Anders wordt het onoverzichtelijk, dus eerst mevrouw Knikker nog even.

Mevrouw KNIKKER: Ja voorzitter, over het onoverzichtelijke. Ik heb het idee dat we hier doel en middel door elkaar halen. Dat DSO wordt een middel om het allemaal toegankelijk te maken en het doel is die visie, die helikopterview, daar hoor ik de collega's van Forza! en de VVD over en dat is precies het punt van D66. Dit is zo uitvoerig en zo gedetailleerd dat iedereen hier iets in kan lezen, maar het moet SMART worden en dan helpt een infographic, ik ben blij dat de wethouder zei dat ze daar ook mee bezig is. Dit hebben wij ook anderhalf jaar geleden bij de 70%-visie ook al gezegd en waarom zit het er dan nu nog niet in, zodat we nu al die keuzes maken om te laten zien: dit is inderdaad energieneutraal en zelfvoorzienend. Dat is wat willen terugzien en al die details komen wel want de omgevingsplannen komen nog. Vervolgens moeten we het nu met elkaar hebben over de visie: wat is het ambitieniveau van onze gemeente? Dat is nu nog te veel selectief shoppen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van 't Hull, gaat uw gang.

Mevrouw VAN 'T HULL: Dank u wel. Dat het duidelijk moet zijn en dat doorklikbaarheid daarbij gaat helpen kan ik alleen maar erkennen. Zoals mevrouw Koolmoes aangaf, is het fijn als het uitvoerig bekend is maar als je naar een website gaat en je iets zoekt dan wil je in eerste instantie wel weten waar je moet klikken. Als de visie zo heel breed is, moet je wel uit heel veel kiezen om te weten waar je moet klikken. Ik hoorde mevrouw Knikker ook zeggen dat je het SMART en compact moet maken, je moet een kapstok hebben. Dan weet je waar je naartoe moet en dan gaat die doorklikbaarheid werken. Bent u dat met mij eens?

De VOORZITTER: U hebt alle drie uw hand opgestoken. Eerst mevrouw Koolmoes, dan mijnheer Van der Peet en dan mijnheer Klijn.

Mevrouw KOOLMOES: De eerste opmerking was naar mijnheer Vermeulen, maar die laat ik bij dezen varen. Ik wil reageren op de woorden van mevrouw Van 't Hull over het digitale stelsel. Ik weet niet of u wel eens geklikt hebt, maar u zoekt dan naar een straat of een woonhuis en op dat moment kunt u klikken. Dus ieder initiatief heeft een plaatsnaam of een plek op de kaart, daar klikt u op en dan staan er direct alle geldende regels. Het is eigenlijk heel simpel, je krijgt dan geen hele visie: u wilt weten wat u op het Burgemeester van Stamplein 3 mag, u klikt op het Burgemeester van Stamplein 3 en u ziet alles wat daar wel en niet mag, waar u een vergunning kunt aanvragen en waar u geholpen kunt

worden. Zo mooi is dit systeem. Natuurlijk moet daar een uitgebreid visie achter zitten en natuurlijk kun je zeggen dat sommige mensen de hele visie zullen lezen, dat juicht ik toe en die mensen mogen zich uiteraard bij onze partij melden. Op het moment dat mensen digitaal klikken, is er altijd een adres of een huis of je wilt een aanbouw of je wilt een winkel beginnen, je wilt je winkel uitbreiden, je klikt op het adres en pats. Ik vind het echt een hele mooie ontwikkeling.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan mijnheer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Ja een reactie op de woorden van de heer Vermeulen en mevrouw Van 't Hull ineen, dat kan ook. Ik heb het er nog even op nageslagen en het visiegedeelte in onze omgevingsvisie begint op pagina 8 en eindigt op pagina 18, dat zijn tien pagina's met de visie. Als u dat genoeg vindt, stopt u met lezen. Alle inhoud die daarachter zit, is alleen maar onderbouwend aan die visie en het is inderdaad een samenvatting van beleid. Het staat u toch vrij om dan te stoppen met lezen. De visie zelf bestaat niet uit 178 pagina's.

De VOORZITTER: Eerst de heer Klijn en dan kom ik terug bij mevrouw Van 't Hull.

De heer KLIJN: Heel kort naar mijnheer Vermeulen. We hebben anderhalf jaar geleden de 70%-versie besproken, we hebben voorafgaand daaraan meer sessies gehad en het is ook in de commissie Leefomgeving aan de orde geweest. Toen was al duidelijk hoe gedetailleerd het zou worden. Je kunt het hebben over de bloemrijkheid van hoe het opgeschreven is, wat ik net heb gedaan: hoe omvangrijk is het en hoe omvangrijk hebben we afgesproken dat het zou moeten zijn. Ik vind dat we hier niet ieder kwartier opnieuw op terug moeten komen, gedane zaken enzovoort. Dit zijn de ingezette lijnen en volgens mij moeten we het daarmee doen en niet steeds tijd nemen voor dezelfde discussie.

De VOORZITTER: Mevrouw Van 't Hull, VVD.

Mevrouw VAN 'T HULL: Ja, dank u wel, ik wil graag reageren op de woorden van beide voorgaande heren. De heer Van der Peet gaf aan dat de visie na pagina 18 stopt, dus waarom zou je naar de rest kijken, het is best wel beknopt. Er wordt wel aan de raad gevraagd om de visie, dat is het hele document, goed te keuren. Daarin staat erg veel tot in erg veel detail, er staat bestaand beleid, een mix van bestaand en nieuw beleid en nieuw beleid in, maar er staat niet bij wat nieuw beleid is en waar we dan mee instemmen en dat maakt het erg onoverzichtelijk. Wat wilde ik nou op de volgende spreker zeggen? Dat we het misschien niet steeds over hetzelfde moeten hebben. Ik zou het er liever ook niet over hebben, ik zou liever willen dat we die kapstok nu hebben en dat het veel beknopter is, maar dat is niet zo en dan is mijn oprechte vraag aan u wel hoe we komen tot een beknoptere duidelijke en concrete versie met meer ambitie.

De VOORZITTER: Ik ga even terug. Hebt u hiermee uw termijn gehad?

Mevrouw VAN 'T HULL: Als ik daar geen reactie meer op krijg wel.

De VOORZITTER: Nee want ik ga door met de volgende spreker. Anders blijven we bij u hangen en dat is niet de bedoeling, we hebben nog een paar raadsfracties die ook iets willen zeggen. Ik ga nu naar de volgende en dat is de heer Khatab van EEN Haarlemmermeer.

De heer KHATAB: Dank u wel voorzitter. We moeten inderdaad iets doen aan het bouwen en aan de vraagstukken die hier voor ons liggen als we kijken naar de energiebronnen en nieuwe vormen van landbouw, maar er is hier een ideaalbeeld gecreëerd dat volgens ons eigenlijk niet realistisch is en dat komt omdat we echt net uit een crisis komen en we geen geld hebben. Die ontwikkelingen zijn er en

het is een mooie schets, maar het wordt lastig om het te realiseren. Ja, we weten dat het een visie is die tot 2040 loopt, maar als we het op tactisch level bekijken, wordt het de komende jaren wat lastiger. EEN Haarlemmermeer wil dit jaar meer inzetten op creativiteit en slim werken, maar nu is het tijd om creatief te zijn of te worden en daarvoor moeten we openstaan want we hebben geen geld en dat vraagt om een creatieve mindset. Kapitaal is dus eigenlijk de allergrootste blokkade, we willen zo veel. We zijn het wel eens over Laag 3 en dat geloven we ook wel, maar het probleem is hoe. We moeten het ergens vandaan halen en daarom moeten we hier slim mee omgaan anders blijft het een droom tenzij het moet, maar dan is ook weer de vraag hoe we het oplossen. Voor nu is onze hoofdvraag: hoe realistisch kunnen we met de plannen zijn als we eigenlijk niet het budget hebben om dit op korte termijn te realiseren?

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kom ik bij mijnheer Klijn, PvdA.

De heer KLIJN: Dank u wel voorzitter. Dit is het meest uitgebreide deel van de omgevingsvisie, zo uitgebreid dat het onmogelijk is om het in vijf kwartier te behandelen, dat is net al uitgebreid aan de orde geweest. De PvdA zal, net als andere fracties dat doen, een kleine selectie van onderwerpen kunnen aanstippen en de inbreng van de raad wordt meegenomen als zienswijze. Met de inbreng van inwoners en organisaties komt er uiteindelijk een nieuw stuk dat als het goed is in januari 2022 aan de orde komt en ik denk dat het goed is dat dan die kapstok waarover mevrouw Van 't Hull het had er wel is. Dat is natuurlijk het rad van de leefomgeving, maar daarin zou goed kunnen worden aangegeven wat oud is, wat nieuw is en wat gemengd is, dat wordt in het stuk precies aangegeven. Ik denk ook dat het goed dat de raad er een paar avonden voor uittrekt om het goed doorwrocht te behandelen want zo uitgebreid is het wel en dat verdient het ook. Dan een aantal puntjes over gezondheid. Er staat dat het GGD-advies om geen nieuwe gevoelige bestemmingen te realiseren binnen een afstand van 50 meter van een weg met minimaal 10.000 voertuigbewegingen het uitgangspunt is met uitzondering van woningen, waarom worden woningen uitgezonderd? De PvdA vindt juist dat bij uitstek woningen moeten worden gevrijwaard van belasting door geluid en schadelijke stoffen. In de visie is terecht aandacht voor de kwaliteit van het binnenklimaat van scholen. We weten dat de portefeuillehouder zich inspant om, waar dit niet aan de orde is, het versneld te corrigeren, wat is de stand van zaken? Over de datacentra wordt gesteld dat we alleen de meest innovatieve en duurzame datacentra willen faciliteren. Is er een wettelijke basis om op basis van deze criteria te discrimineren? We hopen uiteraard dat dit mogelijk is, maar ik hoor het graag. Dan nog twee puntjes over wonen. Er wordt gesteld dat de helft van de te bouwen woningen betaalbaar moet zijn ofwel huur- en koopwoningen in de prijssegmenten Laag en Midden. De verhouding tussen de prijssegmenten Laag, Midden en Hoog zijn afhankelijk van de politieke krachtsverhoudingen, de PvdA wil bijvoorbeeld meer betaalbare huur- en koopwoningen. Ik stel voor de percentages uit de omgevingsvisie weg te laten omdat dit te gedetailleerd is en de politieke werkelijkheid iedere vier jaar anders kan zijn. Dan over sociaal welzijn. Er wordt in de visie terecht gesteld dat het plaatsen van een OV-halte nabij een woonvoorziening, zorginstelling of school grote gevolgen kan hebben voor de aanspraak die men kan maken op het speciale doelgroepenvervoer dat uit de WMO wordt betaald. In het vervoersbeleid ligt nu het accent op HOV-lijnen die meestal geen halte bij de genoemde voorzieningen hebben. De PvdA is er voorstander van dat er weer bushaltes komen waar ze het hardst nodig zijn en dat is bij die zorgcentra enzovoort. Dat is goed voor het welzijn van onze inwoners en ook goed voor de financiële situatie van de gemeente als het gaat om de uitgaven in de WMO. Tot zover, dank u wel.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, u had een vraag.

De heer VERMEULEN: Ja voorzitter, dank u wel. Wat mijnheer Klijn over bijvoorbeeld het openbaar vervoer schetst is heel erg mooi. In een visie zou je alleen kunnen stellen dat je ernaar streeft om in 2040 alle kernen perfect verbonden te hebben via openbaar vervoer en dan kun je daar een punt ach-

ter zetten. Vervolgens kunnen het OV-bedrijf en het college met die visie aan de slag om dat voor elkaar te krijgen, maar hoe en waar een bushalte moet komen moet helemaal niet in die visie staan. Daarin moet staan dat het openbaar vervoer in 2040 tot in de puntjes geregeld is en hoe we dat doen, kunnen we later invullen. Daar is de visie voor, dat is een kapstok waarop wij beleid gaan maken. Ik kan me voorstellen dat we dit niet in drie kwartier kunnen bespreken, we krijgen het in drie weken nog niet besproken want het is te veel.

De VOORZITTER: Houd uw interruptie kort alstublieft, dat hebben we afgesproken, maar dank u wel. Mevrouw Van 't Hull stak net ook haar handje op, gaat uw gang.

Mevrouw VAN 'T HULL: Ik geloof dat we die term er nog even in houden. Mijn handje was naar aanleiding van het eerste wat de heer Klijn inbracht, maar ook in aansluiting op de woorden van de heer Vermeulen die aangaf dat drie kwartier eigenlijk veel te kort is voor deze hele visie. De heer Klijn sprak over het rad, om dat in meerdere sessies met de raad te bespreken. Is dat ook met het idee om dan de kapstok waar we zo naar verlangen te formuleren?

De VOORZITTER: Mijnheer Klijn, gaat uw gang.

De heer KLIJN: Nee, voor zover ik het begrijp is het rad de kapstok, zo zit hij in elkaar. Ik denk dat je het per onderdeel van het rad, zoals het er ook in staat, moet behandelen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van 't Hull, de laatste reactie.

Mevrouw VAN 'T HULL: Dat rad is dan misschien net te kort want daarin staan geen ambities en het zal net even iets uitgebreider moeten.

De VOORZITTER: Bent u klaar met uw termijn?

De heer KLIJN: Daar ben ik het niet mee eens want bijvoorbeeld gezondheid is onderdeel van het rad. We hebben het daar al heel vaak over gehad, je kunt gezondheid, veiligheid, sociaal welzijn en noem maar op, er staan heel veel dingen in dat rad, als thema nemen en het daar met elkaar over hebben. Ik zie daar geen probleem, maar je moet er wel echt de tijd voor nemen want mijnheer Vermeulen zegt terecht dat het enorm uitgebreid is.

De VOORZITTER: U hebt uw termijn hiermee afgerond? Dan ga ik naar mevrouw Knikker van D66, gaat uw gang.

Mevrouw KNIKKER: Ja dank u wel voorzitter, er is natuurlijk al veel gezegd en wij willen een paar punten uit Laag 3 aanstippen. Er is terecht gezegd dat we daar wel de tijd voor moeten nemen. Als we kijken naar gezondheid, ik hoorde de wethouder net ook zeggen dat het RIVM zegt dat Haarlemmermeer een heel mooi voorbeeld is, denk ik dat we trots kunnen zijn dat dit goed naar voren komt. We zien dat we in Haarlemmermeer de grootste opgaven hebben op het gebied van geluid, luchtkwaliteit, bodemkwaliteit, waterkwaliteit en hittestress, dus D66 is blij dat de visie deze problematiek goed omschrijft en dat de lijn van de visie is om niet alleen risico's te beperken maar er juist ook iets positief tegenover te zetten, dat is volgens mij weer iets wat in de visie kan. Als we kijken naar de milieukwaliteit dan zien we wel een goed en gedegen stuk waarin met een hele brede blik naar de bodem, onze ondergrond en lucht en geluid wordt gekeken: welke opgaven zijn er op deze terreinen en welke uitgangspunten hanteren we hier. Bij het verbeteren van de luchtkwaliteit zou aansluiting bij het Schone Lucht Akkoord natuurlijk wel een logisch gevolg moeten zijn als we deze visie lezen. Dat missen we nog wel, terwijl de ambities wel in die richting wijzen. Als we iets over Houtrakpolder zo stellig kunnen

opnemen dan vindt D66 dat we dat op het gebied van luchtkwaliteit ook zouden kunnen doen, maar dat is meer iets wat we nog kunnen opnemen in het vervolg hiervan. De uitdaging blijft wel, ook bij deze derde laag: hoe kunnen we zien waar we nu staan, waar we over een aantal jaren staan en hoe we in de buurt komen van onze eigen geformuleerde uitgangspunten die nogal veelomvattend zijn? Het vervolg, de volgende laag. Hoe monitoren we of we op de goede weg zijn? Het voorstel om bij alle voorstellen in het Fysieke Domein de vraag op te nemen of dat in overeenstemming is met de doelen van deze visie lijkt ons niet meer dan logisch en we zien ook de ontwikkeling van een zogenaamd dashboard graag tegemoet want houvast is wel cruciaal voor de raad om te kijken of we op de goede weg zijn. Ook hier zien we gemeenten om ons heen die al aan de slag gaan met een zogenaamd scorebord, dat is overzichtelijk en zo blijft het behapbaar en meetbaar. Ten slotte zijn wij benieuwd naar de reacties die de komende zes weken nog van onze inwoners en organisaties komen en we hopen dan ook dat veel mensen gebruikmaken van deze mogelijkheid, zodat een stuk echt nog kan worden aangescherpt en we straks in 2022 een definitieve korte heldere visie met elkaar kunnen bespreken en daar een klap op kunnen geven.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan komen we bij GroenLinks, de heer Jansen, gaat uw gang.

De heer JANSEN: Dank u wel voorzitter. Ik merk toch heel erg dat er een groot verschil is tussen het behandelen van de procedure en de inhoud. Mijn fractie wil toch ook de inhoud benadrukken. Als ik richting Forza! kijk, hoor ik heel veel over procedures en dat het geen doelstellingen kent, maar ik heb van Forza! bijvoorbeeld nog helemaal niet gehoord wat die überhaupt van de thema's vindt. Dat vind ik jammer en daar krijg ik ook graag een reactie op. Dan een reactie op de woorden van de wethouder.

De VOORZITTER: Mijnheer Jansen, u krijgt een interruptie van mijnheer Vermeulen. Gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Voorzitter, dank u wel. Mijnheer Jansen wordt op zijn wenken bediend.

De VOORZITTER: Houdt u het kort?

De heer VERMEULEN: Ja, heel kort. Wij zijn tevreden met ieder onderwerp, dat geldt bijvoorbeeld ook voor de luchtkwaliteit van mevrouw Knikker, als je aangeeft hoe je de luchtkwaliteit in 2040 ziet. Ik ben niet geïnteresseerd in hoe we daar komen, dat vullen we later in op het moment dat we aan een bepaald onderwerp werken. Ik vind alle genoemde thema's goed, maar ze zijn te gedetailleerd beschreven. Geef alleen aan: we willen de luchtkwaliteit X hebben. Dan heb je een streefgetal en dan gaan we daar allemaal aan werken.

De VOORZITTER: Voordat ik u weer het woord geef, krijgen we nog even de heer Van der Peet tussendoor. Gaat uw gang.

De heer VAN DER PEET: Ik wil het eigenlijk nog scherper maken. Wat vindt u van de luchtkwaliteit? Volgens mij is dat wat GroenLinks eigenlijk vraagt. Forza! roept alleen maar dingen over het proces en de vorm, maar wat vindt u zelf?

De VOORZITTER: Forza!

De heer VERMEULEN: Ik vind dat je in alles altijd moet streven naar verbetering, welk onderwerp je ook hebt. Je hebt het uitgangspunt van nu en je wilt altijd binnen de technische mogelijkheden alles beter hebben dan het nu is. Als de luchtkwaliteit nu X is, we naar Y willen en dat technisch haalbaar is, dan zeg ik: dan gaan we met zijn allen die kant op, doen wat mogelijk is.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik kom terug bij de heer Jansen, gaat uw gang.

De heer JANSEN: Ik had exact die vervolgvraag. Ik ga verder, in ieder geval bedankt voor uw reactie mijnheer Vermeulen. Dan nog in reactie op de woorden van de wethouder en wat D66 net ook aangaf over het RIVM. Ja, er zullen ongetwijfeld positieve dingen beschreven zijn en dat klopt ook wel want er wordt heel veel over gezondheid gezegd, maar ze zijn wat minder positief over ultrafijnstof. Dat is een van de onderwerpen qua gezondheid waarop ik nog even wil verdergaan. Gezondheid kent een aantal componenten die hier als milieukwaliteit worden geduid, namelijk geluid, lucht, ondergrond, bodem, een verzameling. Kortom milieuthema's die feitelijk allemaal een directe relatie hebben met onze gezondheid. Geluid. De World Health Organization adviseerde de Europese Unie in oktober 2018 om de grens van vliegtuiggeluid op 45 dB(A) te stellen. Mijn fractie weet dat er inwoners zijn die de app Explain gebruiken, gewoon voor iedereen te downloaden overigens. Dan worden er met regelmaat dB(A)'s van 70 en meer gemeten, eerlijk gezegd is 45 dB(A) een uitzondering. Op pagina 38 wordt een aantal ambities genoemd elk met een dotje voorafgaand. Opvallend is dat geluid en adaptief bouwen als gelijkwaardige paragraaf met geluid wordt aangeduid, terwijl daar toch een dotje had moeten staan. Wat zegt dit voorzitter? Is geluidadaptief bouwen Haarlemmermeerolie voor alle geluidsproblemen van vliegtuigen? Op pagina 45 staan alle gezondheidsrisico's en klachten met betrekking tot geluid. Indrukwekkend, maar zeker verontrustend. Er zijn nu normen voor snelwegen, wegen, industrie en die worden ook gehandhaafd, hoe zit dat met vliegtuigen? GroenLinks ziet daar ook graag in omgevingsvisie ambities voor terug, problemen moeten ook bij de bron worden aangepakt. Lucht. Er zijn ook GGD-richtlijnen voor langs een snelweg, die zorgen ervoor dat er een minimale bescherming is voor onder meer gevoelige bestemmingen. Dan leest mijn fractie echter weer 'maar met betrekking tot woningen gelegen aan een drukke gemeentelijke weg', de PvdA zei daar ook al iets over, 'daar wil het college toch nog even rustig naar kijken'. Wat GroenLinks betreft, is elke afwijking van de GGD-norm ongewenst en ook hiervoor geldt: wanneer de normen niet gehaald worden, moeten er aan of bij de bron maatregelen worden getroffen en niet door concessies aan de norm, maar door het te doen en te onderzoeken. De GGD-richtlijn Ultrafijnstof, UFP, met betrekking tot vliegtuigen heeft GroenLinks niet in de ontwerpvisie kunnen vinden, maar die is er wel. Bent u benieuwd hoe die luidt? Ik citeer: "In afwachting van de resultaten van het onderzoek is de enige aanbeveling die de GGD kan doen om, indien mogelijk, afstand te houden tot de luchthaven". Laat dit nog eens even op u inwerken voorzitter.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel voorzitter. Ik probeerde echt naar mijnheer Jansen te blijven luisteren, maar mijnheer Jansen het beleid dat we al gemaakt hebben is vertaald in de omgevingsvisie en op het moment dat we het beleid maken, gaan we er ook over in discussie. Bij mijn weten krijgen we nog een geluidssessie en wordt daar alsnog beleid voor gemaakt. Dus dat de ambities in de omgevingsvisie alvast genoemd worden, dat gaan we nog bepalen in de raad en dat doen we nu niet, maar op het moment dat we de sessie over het geluid hebben. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mijnheer Jansen, gaat uw gang.

De heer JANSEN: Mevrouw Koolmoes, ik richt me op deze punten omdat bij het ene onderwerp een vrij heldere visie wordt aangegeven en daar zelfs een mogelijke doelstelling aan wordt gekoppeld, maar de onderwerpen die ik er nu uithaal over gezondheid wat vager zijn. Daar zit verschil in en omdat dit verschil juist op die onderwerpen zo belangrijk is, wil ik dat namens mijn fractie aanstippen. Dat is het verschil.

De VOORZITTER: Maakt u uw termijn af.

De heer JANSEN: Dank u wel voorzitter. Het ministerie van IenM heeft om deze redenen het RIVM opdracht gegeven nader onderzoek te doen. Wethouder Nobel gaf net aan dat het prima is omdat Schiphol in 1916 op een grasveldje gestart is en ik stel voor terug te gaan naar 1916 en dat vliegveld in ere te herstellen. Ik heb ook een vraag aan het college. Is al bekend wanneer het aanvullend onderzoek van het RIVM over ultrafijnstof is afgerond? Ook voor dit gezondheidsonderwerp geldt dat de meest effectieve maatregelen om gezondheidsrisico's tegen te gaan bij de bron moeten worden uitgevoerd. Normen stellen is belangrijk, maar GroenLinks is het overzicht op de handhaving kwijt, wie handhaaft nu welke norm, wanneer en waar en is een norm nu ook een norm? Bij anticiperend handhaven is dit nog maar de vraag. Hierover zou ons college richting de Rijksoverheid stelling moeten nemen.
Woningbouw. Woningbouw wordt in deze ontwerpvisie terecht als grote opgave omschreven. Uit de gesprekken met inwoners, ondernemers, dorps- en wijkraden komt naar voren dat het realiseren van woningen voor ouderen en jongeren prioriteit heeft. Het college haalt woningbouw en gezondheid door elkaar en ze worden zelfs tegen elkaar gezet en uitgespeeld. Gezondheid krijgt qua tekst veel aandacht, maar bij woningbouw wordt het LIB aangehaald. Het wordt omschreven als 'door de beperkingen van het LIB mogen we niet bouwen', maar voorzitter het komt niet door het LIB dat we niet overal kunnen bouwen, dat komt omdat er te veel vliegbewegingen zijn. Het LIB is er om de gezondheid van onze inwoners te beschermen en dat zou het college moeten omarmen. Wil GroenLinks dan niet bouwen? Uiteraard, maar niet ten koste van de gezondheid van onze inwoners.

De VOORZITTER: Mijnheer Jansen, voordat ik u het woord ontneem, even een interruptie van de heer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Dank u wel voorzitter. Ik hoorde weer een hele tirade tegen Schiphol en misschien ben ik het ten dele wel met u eens want mensen ondervinden inderdaad overlast van Schiphol. Kunt u zich voorstellen dat er in deze visie weinig over gezegd wordt omdat dit een zaak is die de Rijksoverheid aangaat en dat wij daar als gemeente een hele visie over kunnen ontwikkelen, maar dat we daar totaal geen invulling aan kunnen geven?

De VOORZITTER: Mijnheer Jansen, gaat uw gang.

De heer JANSEN: Als u het visiedocument hebt gelezen, worden heel veel woorden aan Schiphol besteed en ik heb juist geprobeerd om me te focussen en aan te geven dat gezondheid een belangrijk item is. In al die tekst over Schiphol wordt dit wat minder behandeld en het is onze taak om dat te belichten. Ik ben het niet met u eens als u zegt dat er niets over wordt gezegd. Ja, een aantal onderwerpen dat ik noem, is zeker voor de Rijksoverheid, maar wij hebben als gemeente ook een verantwoordelijkheid om de grote overheid, zowel de provincie als het rijk, erop aan te spreken. Daar gaat het ook over.

De VOORZITTER: U bent door uw tijd heen, wilt u afronden.

De heer JANSEN: Ik wil nog één ding zeggen, in ieder geval dank voorzitter voor de ruimte. Wethouder Sedee sprak over de Houtrakpolder en daarmee wil ik afsluiten. Wij zijn heel blij dat er op drie plekken in de visie heel duidelijk stelling wordt genomen en daar wil ik de wethouder voor bedanken.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik kom bij mevrouw Koolmoes, HAP. O, het wordt mijnheer Heimerikx.

De heer HEIMERIKX: Ik krijg het woord van mevrouw Koolmoes en daar maak ik graag gebruik van.

Als we naar deze visie kijken, kun je de vraag die al een aantal jaren loopt stellen: waar zijn we mee bezig? Ik bedoel niet de discussies van vanavond over hoeveelheid, duidelijkheid en dat soort zaken, natuurlijk heeft HAP daar ook een mening over. Laat ik het over de inhoud hebben. Waar we mee bezig zijn, is heel simpel gezegd zoals vermeld op de site van de gemeente Haarlemmermeer: hoe ziet Haarlemmermeer er over twintig jaar uit, hoe kunnen mensen hier gezond en veilig wonen en hoe blijft de gemeente goed bereikbaar en economisch welvarend? Daarover gaat de omgevingsvisie. Voorzitter, in de eerste termijn zijn de Lagen 1 en 2 van de visie reeds besproken en daarin viel mij een aantal zinnen op, ik citeer: "We staan voor een bijzondere opgave, we willen een eigen karakter van de dorpen en het polderlandschap behouden, dorpse kwaliteit in stedelijke gebieden omarmen en op plekken waar het kan het stadse leven uitbouwen. Waar het kan, proberen we de ruimte meervoudig te gebruiken en te verweven met groen en water en daaromheen zorgen we voor een prettig beloopbaar en befietsbaar stedelijk milieu met lommerrijke straten en pleinen. We groeien door van 157.000 inwoners naar ongeveer 200.000 inwoners. Dat is niet relevant in 2040, maar doen dat evenwichtig en zorgvuldig. We zorgen dat de dorpen langs de Ringvaart niet aan elkaar groeien, maar een parelsnoer met groene spaties vormen. Voor de recreanten is er een geliefde Ringdijk en Ringvaart en zetten we ons in om te komen tot een regionaal Ringpark". Dan een heel bijzondere voor de HAP: "We maken bestaande en nieuwe wijken sociaal stabiel". Voorzitter, hier wil je toch bij zijn vanaf nu tot 2040, hieraan wil je meewerken tot 2040, maar feit is dat we op een punt staan dat je eigenlijk zegt: hiervan wil iedereen, elk inwoner, elke ondernemer, elke persoon die in Haarlemmermeer aanwezig is toch deel uitmaken, daar gaat het om. Wat moet je daarvoor doen en voor welke opgaven staan dus? Zo ga ik naar Laag 3. Laag 3 is voor de HAP de opgaven die samen die eenheid van onze omgevingsvisie vormen en ik zeg expliciet 'opgaven', het is een opgave die je mag vertalen als een ambitie, 'waar willen we uitkomen in 2040' zoals ik zojuist heb gememoreerd en 'dit zijn de opgaven'. De opgave is per onderwerp en ik constateer dat dit op zeer gestructureerde wijze beschreven is. Er wordt aan de raad gevraagd of die opgaven goed, duidelijk en begrijpelijk zijn weergegeven, dat is de vraag van vanavond. We hebben ons op advies van de werkgroep beperkt tot de thema's, opgaven waarvoor nieuw beleid moet worden gemaakt en tot degene waarvan het vaststaande beleid moet worden aangepast door het nieuwe inzicht uit de omgevingsvisie. Dat is keurig netjes omschreven per opgave, namelijk waar staan we, wat is er aan de hand, wat willen we bereiken, wat gaan we doen en wat is daarvoor nodig? Net als de vele examens die ik heb mogen meemaken in mijn vorige leven, namelijk de opgaven en waar we naartoe moeten is de oplossing. Als we kijken naar de opgaven dan zien we dat de opgaven per element, zo u wilt per thema, zijn weergegeven en ik denk niet dat er tijd is om per thema uitgebreid te becommentariëren of het inderdaad duidelijk en begrijpelijk is en of de opgaven goed zijn geformuleerd. Met uw welnemen haal ik er een paar uit.

De VOORZITTER: U hebt nog één minuut mijnheer Heimerikx.

De heer HEIMERIKX: Met betrekking tot gezondheid signaleert het RLI dat er meer aandacht moet zijn voor de ervaren geluidshinder naast de berekende en gemeten geluidbelasting en HAP wil dat breder trekken. De gezondheid, het welzijn en bovenal het welbevinden van onze inwoners zijn niet te berekenen en te meten in cijfers en laten we in deze opgave ook aandacht houden voor het ervaren want we weten allemaal dat berekeningen en metingen nog wel eens veranderen. Voorzitter, met betrekking tot wonen. HAP is het eens met wat er in de opgave staat, de ambities voor wonen in Haarlemmermeer zijn en blijven goed, maar nu de uitwerking nog want de problemen op de woningmarkt worden niet opgelost door deze visie. Daar praten we volgende week verder over want we hebben nog een sessie te gaan. Voorzitter, een ding zit de HAP wel dwars en dat is de zin 'De beschikbaarheid van betaalbare woningen'.

De VOORZITTER: Ik vraag u af te ronden mijnheer Heimerikx.

De heer HEIMERIKX: Ja. Het gaat over betaalbare woningen en dat is nou zo'n begrip dat continu aan discussie onderhevig is en mijn fractie ziet graag dat dit nader wordt beschreven. Voorzitter, de andere punten komen misschien op een later moment zeker aan de orde in de debatten die we voeren. Namens HAP kijk ik uit naar de volgende termijn. We kunnen op naar de terinzagelegging, het woord is daarbij dan aan de inwoners, ondernemers, middenveld, ja aan iedereen. HAP ziet uit naar hun reacties, de verwerking daarvan, het maken van keuzes en de vaststelling door hopelijk nog deze raad, dan kan ik het nog meemaken. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Vermeulen van Forza! heeft geen tijd meer in deze termijn, u hebt steeds vragen gesteld en dat gaat van uw spreektijd af. Zo heeft men dat besloten en dat kan ik niet veranderen. Ik kom bij GEZOND Haarlemmermeer, mijnheer Sulmann.

De heer BEUSENBERG: Voorzitter, even een puntje van orde. Ik weet niet of u dat expres doet, maar iedere keer als ik mijn hand opsteek, 'heeft u nog spreektijd?' dan wordt er 'ja' gezegd en word ik weer opzij gedouwd. Ik wil graag dat u daarmee stopt.

De VOORZITTER: Ik word hierop aangesproken, maar ik ben me er niet van bewust dat u een vraag had.

De heer BEUSENBERG: Voorzitter, u hebt verschillende keren naar mij gekeken en u hebt ook aan de griffier gevraagd of ik spreektijd had en nu gaat u mij weer voorbij. Ik wil dat u daarmee stopt.

De VOORZITTER: Mijnheer Sulmann is aan het woord.

De heer SULMANN: Ja dank u wel voorzitter. Beknopt of een uitgebreide visie, het mag en het kan eigenlijk allebei. Bijvoorbeeld door een infographic waar je kunt doorklikken tot het diepste detail, wat je maar wilt. Dus dan begin je heel beknopt en je kunt het zo uitgebreid doen als je wilt, misschien kunnen we dat combineren, misschien is dat een idee. Wat wij eigenlijk op bepaalde onderwerpen wel missen, zijn hele scherpe doelstellingen, een aantal partijen heeft het al gezegd. We missen dat het meest bij de onderwerpen Luchtkwaliteit en Geluidsoverlast en dat is beide al genoemd, de luchtkwaliteit door GroenLinks, Forza! en D66. In deze 100%-versie is de tekst over de luchtkwaliteit aangescherpt en de inwoners van Haarlemmermeer zijn u daar dankbaar voor, zeker als er ook opvolging wordt gegeven aan deze verscherping. Wij missen wel scherpe doelstellingen als het gaat om de luchtkwaliteit, bijvoorbeeld hoeveel fijnstof er in 2040 in Haarlemmermeer mag zijn, dan weten we ook weer meer. Bijvoorbeeld ook geluidsoverlast, er blijkt dat het geluidsbeleid nog verder wordt uitgewerkt waarbij mogelijk omgevingswaarden van maximale niveaus worden vastgesteld. Wij geven het college mee hier niet over te twijfelen, scherpe doelstellingen kunnen het best gestaafd worden met duidelijke omgevingswaarden, zodat het voor iedereen duidelijk is waartoe het geluidsbeleid moet leiden en kan worden gestuurd als de waarden niet gehaald worden. Zorg voor scherpe doelstellingen wat betreft luchtkwaliteit en geluidsoverlast want ook dat getuigt namelijk van omgevingsvisie en dat mag best in een scorebord of een dashboard, als het maar zo SMART mogelijk is, dat vinden wij in ieder geval heel fijn. Voorzitter, het laatste dingetje is eigenlijk de startdatum van de Omgevingswet. Die is nu 1 juli 2022, is dat volgens het college nog steeds de startdatum of kunnen we misschien toch nog wel uitstel verwachten? Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan last but not least mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, verschillende partijen hebben iets gezegd over de stelligheid van de Houtrakpolder, maar volgens mij zijn er bij de samensmelting van de gemeenten duidelijke afspraken gemaakt dat er helemaal niets zou gebeuren en zeker niet met het uit-

breiden van de haven in de Houtrakpolder. Ik hoor graag van de wethouder of dat zo is want volgens mij is daar nog voor getekend ook. Vandaar de stelligheid, klopt dat?

De VOORZITTER: U rondt hierbij uw termijn af?

De heer BEUSENBERG: Had ik nog een kwartier dan? Dan rond ik mijn termijn af, dank.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan het college. Mevrouw Sedee, gaat uw gang.

Wethouder SEDEE: Dank u wel voorzitter. Ik doe het even te hooi en te gras als u dat goed vindt en ik begin bij GEZOND Haarlemmermeer en tegelijkertijd ook bij GroenLinks over ultrafijnstof. Er zijn nog geen normen voor die ultrafijnstof bepaald en dat maakt het wel ingewikkeld als u zegt dat u normen wilt stellen omdat die er nog helemaal niet zijn. Als je het hebt over geluid. We gaan een plan Geluid maken dat in het omgevingsplan terechtkomt. Daarin worden algemene regels meegegeven, de zogenoemde bruidsschat vanuit de Rijksoverheid, de rijksregels, en we maken decentraal ook nog onze regels. Dan wordt het gewoon politiek: hoe maximaal wilt u inzetten? Daar wens ik u heel veel succes mee want dan ga je kijken hoe strak je erop wilt inzetten en hoe regulerend of juist niet. Dat wordt nog een interessante discussie. Ik zeg het toch nog maar een keer over de lengte van dit stuk. We hebben op dit moment een vigerende structuurvisie, ik heb het net even opgezocht en die is 188 pagina's. Dus de omgevingsvisie vereist veel meer aan visie, strategie en doelstellingen waaraan we moeten voldoen en die van ons is 179 pagina's. Me dunkt, dat is toch prachtig mooi voor elkaar. Tegelijkertijd is er een publieksvriendelijke visie op de website en zoals mevrouw Steffens net zei, komt er ook een infographic en ook nog een animatiefilm, het kan niet op. Dat gezegd hebbende, heb ik nog een aantal dingen opgeschreven. Er werd gezegd dat de discussie drie kwartier duurt, maar dit is al de tweede keer dat we erover spreken en het is vier uur, de vorige keer duurde het twee uur en nu ook twee uur. In januari 2022 spreken we nog een keer over de definitieve versie als we de zienswijzen en de behandeling daarvan hebben en kijken we of u zich kunt vinden in wat onze inwoners van deze ontwerpomgevingsvisie vinden. Dan hebben we er zes uur over gesproken. Dan heeft Eindhoven kennelijk een omgevingsvisie van, wat zei u ook alweer mijnheer Vermeulen van Forza!, vijftig pagina's of zo. Die wordt binnenkort uitgebreid met allemaal programma's en, tenzij het over geld gaat of over fundamentele beleidswijzigingen, worden die programma's allemaal door het college vastgesteld.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee.

Wethouder SEDEE: Ik denk dat dit misschien een betere manier is om met elkaar tot een omgevingsvisie te komen. Nou ja, dan laat ik het hierbij.

De VOORZITTER: O, u wilt het hierbij laten. U krijgt een vraag van mijnheer Klijn.

De heer KLIJN: Dank u wel voorzitter. Een vlotte rekensom leert mij dat u denkt dat we in januari a.s. aan twee uur genoeg hebben. Ik pleit er toch voor om daar wat meer tijd voor te nemen omdat we het dan in zijn compleetheid echt goed moeten doornemen en we daar echt de tijd voor moeten nemen omdat we het dan over de definitieve versie hebben. Dank u wel.

Wethouder SEDEE: Dat is natuurlijk geheel aan de raad want het is uw agenda. Dus u bepaalt dat en ik kom gewoon want ik vind het hartstikke leuk om hierover te spreken. We komen alle drie, dat vergeet ik steeds.

De VOORZITTER: Daar wil ik het nu niet over hebben want daar gaat een ander gremium het nog over hebben en het zou zonde zijn om het niet over de inhoud te hebben. Mijnheer Jansen, Groen-

Links.

De heer JANSEN: Dank u wel voorzitter. Bedankt wethouder Sedee voor het antwoord, maar GroenLinks vroeg of al bekend was wanneer het aanvullend onderzoek van het RIVM over ultrafijnstof rondom Schiphol is afgerond. Daar komen mogelijk normen uit.

De VOORZITTER: Ik kom via mevrouw Sedee bij de heer Nobel, want die wil het zeggen.

Wethouder NOBEL: Ja, dat is eind 2021 voorzitter.

De VOORZITTER: Oké. Eerst mevrouw Koolmoes en dan mevrouw Knikker.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel voorzitter. Het verbaast me dat mensen er in januari a.s. nog langer over willen praten. HAP is uiteraard bereid om gezellig aan te sluiten, maar ik wil wel zeggen dat we hier in 2017 al mee zijn begonnen en mevrouw Sedee gaf net aan hoeveel uren we er al over hebben gepraat. Ik kan u verzekeren dat het nog meer uren zijn want we hebben informatiemiddagen gehad, we hebben infographics gehad, we hebben ongelooflijk veel informatie gekregen en we hebben er binnen de fractie en hier in de raad ongelofelijk vaak over gesproken, maar als dat wordt gevraagd, gaan we in januari a.s. gewoon weer zes uur zitten. Dan zijn we er uiteraard ook weer bij, maar het hoeft niet. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Knikker, gaat uw gang.

Mevrouw KNIKKER: Dank u wel voorzitter, even in reactie op de woorden van de wethouder die vertelde dat er een publieksversie is. Op de website van de gemeente Haarlemmermeer staat 'dit is de korte samenvatting, leestijd elf minuten' en dan hebben we het over een infographic en een animatie. Die zijn er nu nog niet, maar de terinzagelegging komt nu wel en mijn vraag is: per wanneer kunnen we dit op de website vinden, zodat onze inwoners echt een korte versie kunnen vinden?

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, gaat uw gang.

Wethouder SEDEE: Ik denk dat elf minuten voor mensen die echt geïnteresseerd zijn in de visie niet veel is. Als je kijkt naar de uren die de omgevingsgesprekken hebben gekost en hoe graag mensen daar wilden laten horen hoe zij willen omgaan met onze omgeving, dat waren echt avonden aan avonden. Ik denk dat u zich daar misschien lichtelijk in vergist en dat mensen elf minuten echt niet zo veel vinden. Ik ga voor u na wanneer die korte versie precies op de website staat. Dat zal ongetwijfeld heel snel zijn want we weten natuurlijk dat het straks ter inzage wordt gelegd. Dat zal vanaf 13 september 2021 zijn want u moet namelijk nog het besluit nemen om hem ter inzage te leggen, vervolgens moet die natuurlijk op ruimtelijkeplannen.nl en daarna wordt hij gepubliceerd. Dat duurt nog even en we hebben nog even de tijd. Vervolgens kunnen mensen ook nog zes weken kijken en nadenken over wat ze ervan vinden. Ik denk wel dat het helemaal goed komt.

De VOORZITTER: Dan hebben we nog een klein kwartiertje vrij debat met elkaar, we zijn vijf minuten later begonnen, het is nu 21.50 uur, dus dat kan mooi. Wie mag ik daarvoor het woord geven of is iedereen uitgepraat? Er moet even opgestart worden, dit gaat te snel geloof ik. Het hoeft ook niet, het is niet zo dat ik dat ga afdwingen als u er nu voldoende over hebt gezegd. Mijnheer Van der Peet, gaat uw gang.

De heer VAN DER PEET: Ik maak er even gebruik van dat niemand anders nog wil bijdragen. Even een reactie op het format van de bespreking in januari 2022, dat we de inbreng van hier over het pro-

ces meenemen in de werkgroep Omgevingswet en dat we daar komen met een voorstel voor de behandeling van dan. Dat is mijn voorstel.

De VOORZITTER: Dat lijkt me voor de hand liggend en helder. Dat gezegd hebbende, kom ik bij de wethouder.

Wethouder SEDEE: Voorzitter, ik mag natuurlijk één ding niet vergeten. Wij bedanken de raadswerkgroep natuurlijk voor al het werk en het komen tot deze extra tussenstap om te komen tot de bespreking van de definitieve versie. Hartstikke bedankt, ik moet even snel kijken want volgens mij was er ook een wisseling van de mensen die erin zaten, waar heb ik dat gelaten? Erik van der Peet natuurlijk als voorzitter en mevrouw Knikker van D66, Mark Achterbergh van de VVD, Wim Jansen van GroenLinks, Willem Klijn van de PvdA en mevrouw Koolmoes van de HAP, mijn dank voor al het werk. Ik hoop nog veel wijsheid tot aan januari 2022 en dank u wel namens mijnheer Nobel, mevrouw Steffens en mijzelf.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan mevrouw Koolmoes, gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Ja voorzitter, ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om de griffie te bedanken. We waren als raad namelijk nogal lastig vanmorgen over meerdere woordvoerders eventueel en over spreektijden. Ik bedank hen voor het meedenken, dank u wel.

De VOORZITTER: Goed. Zijn er nog mensen die iets anders kunnen bedenken dan een bedankje uitspreken? Ik dank u voor uw aanwezigheid, voor uw inbreng en ik sluit hierbij deze sessie. Ik wil Pim bedanken voor al zijn steun, goede ondersteuning, prettige samenwerking en goede houding, veel succes in je nieuwe baan. Tot zover. We sluiten hierbij deze bijeenkomst en op 2 september a.s. staat de conceptomgevingsvisie op de agenda.